

Vistgerðir og tegundafjölbreytni plantna og fléttna á áhrifasvæði Fljótaganga

Starri Heiðmarsson, Rakel Þorbjörnsdóttir og Valtýr Sigurðsson

Verkkaupi: Vegagerðin

 NÁTTÚRUSTOFA Norðurlands vestra	
Skýrsla nr. NNv-26002	Dreifing: opin
Dagsetning: 23. febrúar 2026	Síðufjöldi: 34
Heiti skýrslu: Vistgerðir og tegundafjölbreytni plantna og fléttna á áhrifasvæði Fljótaganga	
Höfundar: Starri Heiðmarsson, Rakel Þorbjörnsdóttir og Valtýr Sigurðsson	
Unnið fyrir: Vegagerðina	
Tengiliður verkkaupa: Helga Aðalgeirsdóttir og Freyr Pálsson	
<p>Útdráttur: Vistgerðir og tegundafjölbreytni æðplantna var könnuð á áhrifasvæði vegagerðar og gagnagerðar milli Fljóta og Siglufjarðar. Til skoðunar var endurgerð vegar milli Stafár og Fljótaár auk tveggja veglína að nýjum jarðgöngum milli Fljóta og Siglufjarðar. Alls voru 24 ólíkar vistgerðir kortlagðar, þrjár votlendisvistgerðir hafa hæst náttúruverndargildi en einnig fundust graslendisvistgerðir og mólendisvistgerðir sem hafa allhátt náttúruverndargildi.</p> <p>Samanburður veglína A og B leiddi ekki ljós áberandi mun á valkostunum tveimur út frá náttúruverndarsjónarmiði.</p> <p>Samanlagt hafa 160 tegundir æðplantna verið skráðar á áhrifasvæðinu og er engin þeirra tegunda friðlýst né á válista. Tvær tegundir, eggtvíblaðka og hjartafífill teljast í yfirvofandi hættu skv. nýjustu útgáfu válista plantna. Hvorki fléttur né mosar voru skráðir á vettvangi og fundust engar skráningar á þeim hópum í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar. Þær skráningar sem finna má af fléttum og mosum í nágrenni áhrifasvæðisins benda ekki til að þar megi finna friðlýstar tegundir.</p>	
Lykilorð: Vistgerðir, æðplöntur, Fljótagöng	Mynd á forsíðu: Geitfé á beit í hólum Brúnastaðaáss.

Efnisyfirlit

1	Inngangur	4
1.1	Framkvæmdin	4
1.2	Fyrri rannsóknir	5
2	Aðferðir	6
2.1	Rannsóknarsvæði	6
2.2	Tegundafjölbreytni	6
2.3	Vistgerðir	6
3	Niðurstöður	8
3.1	Hólsdalur	8
3.2	Fljót	14
3.3	Stafá-Fljótaá	21
3.4	Æðplöntur	25
3.5	Mosar	25
3.6	Fléttur	25
4	Umræður	25
4.1	Tegundafjölbreytni	25
4.2	Vistgerðir	26
4.3	Samanburður veglína	26
	Viðaukar	28
A	Mosar skráðir í reitum 4937, 4938 og 5037 sem þekja alls 300 km ² og framkvæmdasvæðið tilheyrir.	28
B	Fléttur skráðar í reitum 4937, 4938 og 5037 sem þekja alls 300 km ² og framkvæmdasvæðið tilheyrir.	33

Myndaskrá

1	Fyrirhugað framkvæmdasvæði fyrir Fljótagöng	5
2	Fyrirhugað framkvæmdasvæði, Stafá-Fljótaá	5
3	Vistgerðakort af veglínu A í Hólsdal, Siglufirði.	8
4	Vistgerðakort af veglínu B í Hólsdal, Siglufirði.	12
5	Vistgerðakort af veglínu A í Fljótum.	15
6	Vistgerðakort af veglínu B í Fljótum.	18
7	Vistgerðakort af áhrifasvæði vegagerðar frá Stafá til Fljótaár.	22

Töfluskrá

1	Verndargildi þeirra vistgerða sem fundust á rannsóknarsvæðinu	7
2	Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistolenda á áhrifasvæði veglínu A í Hólsdal, Siglufirði.	9
3	Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis veglínu A í Hólsdal.	11

4	Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistlenda á áhrifasvæði veglínu B í Hólsdal, Siglufirði.	13
5	Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis veglínu B í Hólsdal.	14
6	Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistlenda á áhrifasvæði veglínu A í Fljótum.	16
7	Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis veglínu A í Fljótum.	17
8	Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistlenda á áhrifasvæði veglínu B í Fljótum.	19
9	Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis veglínu B í Fljótum.	21
10	Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistlenda á áhrifasvæði endurgerðar vegarins frá Stafá til Fljótaár.	23
11	Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis endurgerðs vegar frá Stafá að Fljótaá.	24

1 Inngangur

Fyrirhuguð er jarðgangagerð á Siglufjarðarvegi milli Fljóta og Siglufjarðar, á kafla sem liggur frá Sléttuvegi (789) í Fljótum að botni Siglufjarðar. Gefin var út matsáætlun vegna framkvæmdanna í júní 2025 (Vegagerðin 2025).

Vegagerðin leitaði til Náttúrustofu Norðurlands vestra um mat á áhrifum framkvæmdarinnar á vistgerðir og tegundafjölbreytni æðplantna, mosa og fléttna á áhrifasvæði framkvæmdarinnar. Í þessari skýrslu er gerð grein fyrir vettvangsrannsóknunum, niðurstöðum þeirra og mati á áhrifum framkvæmdarinnar auk þess sem gagna er leitað í gagnagrunnum Náttúrufræðistofnunar.

1.1 Framkvæmdin

Vegagerðin undirbýr gerð jarðganga á Siglufjarðarvegi á milli Nautadals í Fljótum og Hólsdals í Siglufirði. Markmið framkvæmdarinnar er að auka umferðaröryggi vegfarenda og tryggja greiðari samgöngur. Með Fljótagöngum mun umferðaröryggi aukast til mikilla muna og umferð um svæðið verða greiðari en hún er nú.

Til að tengja jarðgöngin við núverandi vegakerfi þarf að leggja nýjan veg beggja vegna Fljótaganga. Siglufjarðarmegin er áætlað að leggja veg inn Hólsdal en Fljótamegin munu göngin opnast austan við mynni Nautadals og þarf nýjan veg frá gangamunnum að núverandi vegi (Mynd 1). Til skoðunar eru tvær veglínur: veglína A sem er 13,8 km löng og veglína B sem er 12,0 km löng. Fyrir veglínu A er gert ráð fyrir að núverandi brú á Fljótaá verði áfram notuð. Veglínan liggur að hluta neðan núverandi vegar, þverar Brúnastaðaá á nýjum stað, síðan Reykjaá, norðan við göngin þverar hún Fjarðará og liggur þaðan í Hólsdal austanverðum. Fyrir veglínu B er einnig gert ráð fyrir að núverandi brú á Fljótaá verði notuð áfram. Veglínan liggur ofan núverandi vegar, þverar Brúnastaðaá á nýjum stað, norðan við göngin þverar hún Fjarðará og liggur þaðan í Hólsdal austanverðum. Sömuleiðis er ráðgert að endurbyggja Siglufjarðarveg milli Fljótaár og Stafár þar sem ný veglína víkur frá núverandi vegi á nokkrum stöðum (Mynd 2).

Umhverfisáhrif framkvæmdar fara eftir staðsetningu, legu, hönnun jarðganga, hönnun vega, hönnun brúa, stærð vegsvæðis og frágangi. Það landsvæði sem fer undir veg og athafnasvæði verður helst fyrir áhrifum á framkvæmdatímanum. Áhrifin sem verða við vega- og brúargerð geta verið á landnotkun, gróður, fugla, lífríki straumvatna, votlendi, menningarminjar, jarðmyndanir og vatnafar.

Siglufirði og birtist ítarleg grein eftir hann um háplöntuflóru Siglufjarðar 1964 (Guðbrandur Magnússon 1964). Í tengslum við rannsóknir á jarðgangakostum um síðustu aldamót voru rannsóknir gerðar á mögulegum veglínunum og gangamunnum í Hólsdal og Nautadal í Fljótum (Halldór G. Pétursson og Hörður Kristinsson 2000).

2 Aðferðir

2.1 Rannsóknarsvæði

Rannsóknin nær til veglínanna sem Vegagerðin hefur lagt til og gerð er grein fyrir í matsáætluninni (Vegagerðin 2025). Afmarkað var áhrifasvæði, 150 m út frá veglínunum, sem rannsakað var sérstaklega varðandi tegundafjölbreytni sem og vistgerðir.

2.2 Tegundafjölbreytni

Á vettvangi voru tegundir æðplantna skráðar á 36 ólíkum stöðum og var leitað sérstaklega að tegundum á valista (Wasowicz og Starri Heiðmarsson 2019, friðlýstum, byggt á auglýsingu 1385/2021 um friðlýsingu æðplantna, mosa og fléttna í Stjórnartíðindum B (*Auglýsing nr. 1385/2021* 2021), eða fágætum tegundum byggt á algengniflokkun sem lýst var í skýrslu Sigurðar H. Magnússonar og fleiri (2001). Til viðbótar æðplöntutegundum sem skráðar voru á vettvangi var skráninga aflað úr gagnagrunnum Náttúrufræðistofnunar. Hvorki fléttum né mosum var safnað en leitað eftir skráningum þeirra hópa í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar. Heiti æðplantna fylgja nýjasta lista yfir íslenskar æðplöntur (Wasowicz 2020) og heiti fléttna nýútgefnum lista yfir fléttumyndandi og fléttuháða sveppi (Hörður Kristinsson og Starri Heiðmarsson 2025).

2.3 Vistgerðir

Fyrsti höfundur gekk áætlaðar veglínur og skráði vistgerðir í spjaldtölvu þar sem 3. útgáfa vistgerðakorts Náttúrufræðistofnunar (Náttúrufræðistofnun Íslands 2024) var haft til hliðsjónar. Voru vistgerðir Náttúrufræðistofnunar staðfestar eða þær uppfærðar auk þess sem flákar voru endurteiknaðir væri þess þörf.

Verndargildi og mikilvægi einstakra vistgerða byggir á samspili nokkurra þátta. Hér er litið til mælikvarða sem settir voru fram í lýsingu vistgerða 2016 (Jón Gunnar Ottósson o.fl. 2016) og nýlegs endurmats (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019) þar sem einnig er tekið tillit til íslenskra laga og Bernarsamningins. Gerð er grein fyrir verndargildi þeirra vistgerða sem fundust á rannsóknarsvæðinu í töflu 1. Dálkar töflunnar vísa til fimm ólíkra þátta, þó ekki ótengdra, en þeir eru: 1): frummat á verndargildi einstakra vistgerða skv. lýsingu og afmörkun íslenskra vistgerða (Jón Gunnar Ottósson o.fl. 2016) en þar var verndargildi vistgerðanna metið út frá fjórum þáttum, þ.e. fágæti, tegundaauðgi, grósku og kolefnisforða en byggt á þeim þáttum var verndargildi einstakra vistgerða metið sem lágt, miðlungs, hátt eða mjög hátt; 2) hvort viðkomandi vistgerð sé á lista Bernarsamningsins yfir vistgerðir í þörf á sérstakri vernd (Council of Europe 2019); 3) hvort vistgerðin njóti sérstakrar verndar lögum samkvæmt (*Lög um náttúruvernd nr. 60/2013* 2013); 4) hvort vistgerðin flokkist sem forgangsvistgerð vegna framkvæmdaáætlun náttúruminjasrár frá 2018 en það mat byggir á samspili nokkurra þátta, þ.e. þátta 1 og 2 hér að framan en einnig fjölbreytni fuglalífs í vistgerð, mikilvægi vistgerða fyrir sterka fuglastofna og loks mikilvægi vistgerða fyrir válistategundir æðplantna (Olga Kolbrún

Vilmundardóttir o.fl. 2019) og 5) er útreiknað náttúruverndargildi í framkvæmdaáætlun náttúruvinjaskrár 2018, sem líkt og liður 4 byggir á nokkrum þáttum (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019). Náttúruverndargildi einstakra vistgerða hækkar með hækkandi gildi en þær landvistgerðir sem voru til umfjöllunar í framkvæmdaáætlun náttúruvinjaskrár (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019) hlutu náttúruverndargildi frá þremur lægst til 38 hæst. Fjallað er frekar um verndargildi einstakra vistgerða á svæðinu í 5. kafla um mat á áhrifum framkvæmda.

Vistgerð	1	2	3	4	5
Melar og sandlendi					
L1.2 Grasmelavist	Lágt				5
L1.3 Mosamelavist	Lágt				5
Moldir					
L2.1 Moldavist	Lágt				3
Eyrar					
L4.1 Eyraðavist	Lágt				3
Moslendi					
L5.2 Melagambraðavist	Miðlungs				7
L5.3 Hraungambraðavist	Lágt				7
Votlendi					
L8.4 Hrossanálarvist	Miðlungs				15
L8.9 Starungsmýravist	Mjög hátt	x	x	x	32
L8.11 Brokflóavist	Mjög hátt		x		22
L8.13 Tjarnastararflóavist	Mjög hátt	x	x		29
Graslendi					
L9.1 Stinnastararvist	Miðlungs	x			12
L9.2 Finnungsvist	Hátt	x			13
L9.3 Bugðupuntsvist	Hátt				12
L9.4 Snarrótarvist	Hátt	x			21
L9.5 Grasengjavist	Hátt	x			21
L9.6 Língresis- og vingulsvist	Hátt	x			21
Mólandi					
L10.1 Mosamóavist	Lágt				7
L10.2 Flagmóavist	Lágt	x			8
L10.3 Starmóavist	Miðlungs				9
L10.4 Grasmóavist	Hátt	x			18
L10.6 Fjalldrapamóavist	Miðlungs	x			18
L10.7 Lyngmóavist á hálendi	Hátt				15
L10.8 Lyngmóavist á láglendi	Hátt	x			21
L10.10 Víðikjarrvist	Mjög hátt	x			25

Tafla 1: Verndargildi þeirra vistgerða sem fundust á rannsóknarsvæðinu skv. 1) frummati verndargildis samkvæmt lýsingu vistgerða (Jón Gunnar Ottósson o.fl. 2016); 2) Bernar-samningnum (Council of Europe 2019) ; 3) *Lög um náttúruvernd nr. 60/2013* 2013, 4) forgangsvistgerðir samanber framkvæmdaáætlun náttúruvinjaskrár 2018 (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019) og 5) náttúruverndargildi samkvæmt framkvæmdaáætlun náttúruvinjaskrár (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019). Sjá nánari umfjöllun í texta.

3 Niðurstöður

3.1 Hólsdalur

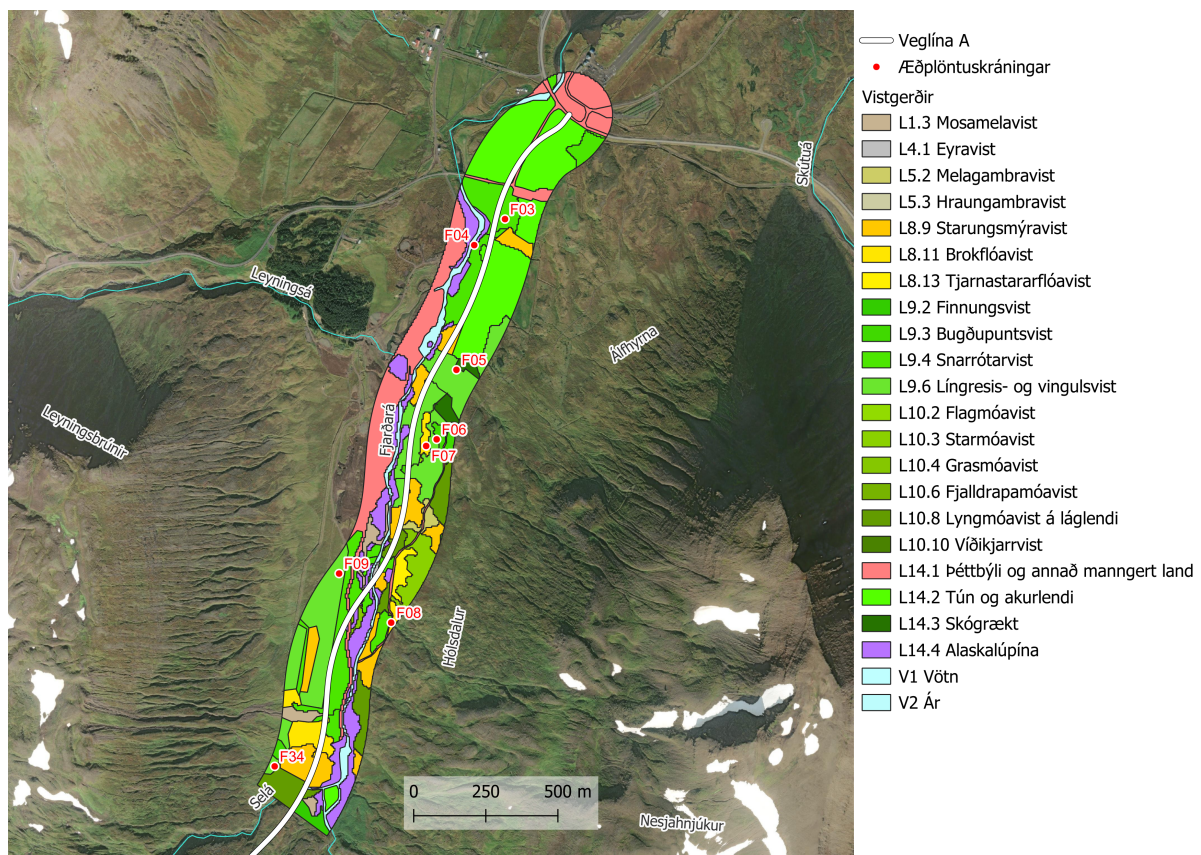
Gert er ráð fyrir að vegur frá göngum tengist Siglufjarðarvegi (76) í botni Siglufjarðar. Til skoðunar eru tvær veglínur, A og B, sem liggja nálægt hvor annarri í norðurhlutanum. Veglína B þverar síðan Fjarðará nokkru sunnan við Leyningsá. Gerð er grein fyrir hvorri veglínu fyrir sig.

3.1.1 Veglína A

Veglína A í Hólsdal liggur neðarlega í austurhlíðum dalsins en þar skiptist á mólendi og litlir votlendisflákar.

Vistgerðir

Nyrst liggur veglínan um graslendi og að hluta gömul tún sem eru á framræstu landi. Sunnar liggur veglínan um mólendi en innan áhrifasvæðis veglínunnar er mest um „aðrar landgerðir“ að ræða, þ.e. land sem er mikið mótað af landnotkun. Votlendisflákar eru hér og þar og þekja alls um 10 ha meðan graslendi þekur um 25 ha. Af þeim vistgerðum sem fundust á áhrifasvæði veglínu A í Hólsdal hafa votlendisvistgerðirnar þrjár hæst náttúruverndargildi. Snjóðældagróðurinn, sem einkum er að finna á suðurhluta svæðisins, kemur ekki vel fram á vistgerðakortinu en þó mælist finnungsvist þekja rúmlega hálfan hektara (Tafla 2).

Mynd 3: Vistgerðakort af veglínu A í Hólsdal, Siglufirði. Staðsetningar æðplöntuskráninga á vettvangi eru merktar á kortinu, F03-F09 og F34 sbr. töflu 3.

Vistlendi og vistgerðir	Flatarmál (ha)	Hlutfall (%)
Melar og sandlendi	1,3	1,6
L1.3 Mosamelavist	1,3	1,6
Eyrrar	0,2	0,2
L4.1 Eyraavist	0,2	0,2
Moslendi	0,5	0,6
L5.2 Melagambraavist	0,5	0,6
L5.3 Hraungambraavist	0,0	<0,1
Votlendi	10,1	12,2
L8.9 Starungsmýraavist	7,1	8,6
L8.11 Brokflóaavist	2,3	2,8
L8.13 Tjarnastaraflóaavist	0,7	0,8
Graslendi	24,7	29,7
L9.6 Língrisi- og vingulsvist	12,6	15,2
L9.4 Snarrótarvist	10,5	12,6
L9.3 Bugðupuntsvist	0,9	1,1
L9.2 Finnungsvist	0,6	0,7
Mólendi	6,4	7,7
L10.8 Lyngmóaavist á láglendi	4,2	5,1
L10.3 Starmóaavist	1,7	2,1
L10.4 Grasmóaavist	0,4	0,5
L10.2 Flágmóaavist	0,0	<0,1
L10.6 Fjalldrapamóaavist	0,0	<0,1
L10.10 Viðikjarrvist	0,0	<0,1
Aðrar landgerðir	36,3	43,8
L14.2 Tún og akurlendi	15,5	18,6
L14.1 Þéttbýli og annað manngert land	12,9	15,5
L14.4 Alaskalúpína	7,3	8,8
L14.3 Skógrækt	0,7	0,9
Ferskvatn	3,5	4,2
Ár	3,5	4,2
Vötn	0,0	<0,1
Samtals	83,0	100,0

Tafla 2: Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistlenda á áhrifasvæði veglínu A í Hólsdal, Siglufirði.

Tegundafjölbreytni

Nokkuð er um snjóðældir og tegundir tengdar þeim eins og þúsundblaðarós og finnung en líkt og bent var á í umfjöllun um vistgerðir á veglínunni þá er um lítil svæði að ræða sem ekki koma greinilega fram á vistgerðakorti. Alls hafa 100 tegundir verið skráðar innan áhrifasvæðis veglínu A í Hólsdal (tafla 3). Engin skráðra æðplöntutegunda á áhrifasvæðinu eru á valista. Skollakambur er fágætasta tegundin sem fannst en skollakambur er frekar sjaldgæfur en finnst einkum á láglendi á snjóþungum svæðum.

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	3	4	5	6	7	8	9	34	Nátt
<i>Achillea millefolium</i>	Vallhumall	■■■■□□	x								x
<i>Achillea ptarmica</i>	Silfurhnappur	■■■■□			x						
<i>Agrostis capillaris</i>	Hálingresi	■■■■□□□			x					x	x
<i>Agrostis stolonifera</i>	Skriðlíngresi	■■■■□□□	x		x			x	x		x
<i>Alchemilla alpina</i>	Ljónslappi	■■■■□□□		x	x	x		x		x	x
<i>Alchemilla filicaulis</i>	Hlíðamariústakkur	■■■■□□□			x	x					
<i>Alchemilla glomerulans</i>	Hnoðamariústakkur	■■■■□□□						x	x	x	x
<i>Alopecurus aequalis</i>	Vatnslíðagras	■■■■□□□	x								
<i>Alopecurus pratensis</i>	Háliðagras	■■■■□□□									x
<i>Angelica archangelica</i>	Ætihvönn	■■■■□□□		x							x

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	3	4	5	6	7	8	9	34	Nátt
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Ilmreyr	■■■■□□□		x	x			x	x	x	x
<i>Athyrium distentifolium</i>	Þúsundblaðarós	■■■□□						x			
<i>Avenella flexuosa</i>	Bugðupuntur	■■■■□□□			x	x		x		x	x
<i>Bartsia alpina</i>	Smjörgras	■■■■□□□						x			x
<i>Bistorta vivipara</i>	Kornsúra	■■■■□□□	x	x							x
<i>Calamagrostis neglecta</i>	Hálmgresi	■■■■□□□	x	x							x
<i>Callitriche palustris</i>	Vorbrúða	■■■■□□□									x
<i>Calluna vulgaris</i>	Beitilyng	■■■■□□□				x		x	x		x
<i>Caltha palustris</i>	Hófsóley	■■■■□□□	x	x							x
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Hjartarfi	■■■■□□□									x
<i>Cardamine pratensis</i>	Hrafnaklukka	■■■■□□□	x	x				x			
<i>Carex canescens</i>	Blátoppastör	■■■■□□□	x	x						x	
<i>Carex chordorrhiza</i>	Vetrarkvíðastör	■■■■□□□					x				x
<i>Carex echinata</i>	Ígulstör	■■■□□								x	x
<i>Carex lyngbyei</i>	Gulstör	■■■■□□□	x	x					x		x
<i>Carex mackenziei</i>	Skriðstör	■■■□□□									x
<i>Carex nigra</i>	Mýrastör	■■■■□□□	x	x	x	x		x	x	x	x
<i>Carex panicea</i>	Belgjastör	■■■■□□□									x
<i>Carex pilulifera</i>	Dúnhulstrastör	■■■□□					x				
<i>Carex rariflora</i>	Hengistör	■■■■□□□									x
<i>Carex rostrata</i>	Tjarnastör	■■■■□□□					x				x
<i>Cerastium cerastoides</i>	Lækjafræhyrna	■■■■□□□									x
<i>Cerastium fontanum</i>	Vegarfi	■■■■□□□		x				x	x	x	x
<i>Comarum palustre</i>	Engjarós	■■■■□□□	x				x	x			x
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Brönugrös	■■■□□□				x					x
<i>Deschampsia alpina</i>	Fjallapuntur	■■■■□□□							x		
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Snarrótarpuntur	■■■■□□□	x	x	x			x	x		x
<i>Empetrum nigrum</i>	Krækilyng	■■■■□□□					x	x		x	x
<i>Epilobium alsinifolium</i>	Lindadúnurt	■■■■□□□									x
<i>Epilobium palustre</i>	Mýradúnurt	■■■■□□□								x	x
<i>Epilobium sp.</i>	Dúnjurt		x	x	x						
<i>Equisetum arvense</i>	Klóelfting	■■■■□□□	x								x
<i>Equisetum fluviatile</i>	Fergin	■■■■□□□						x			
<i>Equisetum hyemale</i>	Eski	■■■■□□									x
<i>Equisetum palustre</i>	Mýrelfting	■■■■□□□		x	x		x	x	x	x	x
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Klóffifa	■■■■□□□	x				x	x		x	x
<i>Eriophorum scheuchzeri</i>	Hrafnafífa	■■■■□□□	x								x
<i>Euphrasia wettsteini</i>	Augnfró	■■■■□□□									x
<i>Festuca richardsonii</i>	Túnvingull	■■■■□□□		x	x				x		x
<i>Festuca vivipara</i>	Blávingull	■■■■□□□			x	x	x	x			x
<i>Galium normanii</i>	Hvítmaðra	■■■■□□□									x
<i>Galium verum</i>	Gulmaðra	■■■■□□□			x	x		x			x
<i>Geum rivale</i>	Fjalldalaffill	■■■■□□□									x
<i>Hieracium sp.</i>	Undaaffill	■■■■□□□				x		x			
<i>Hierochloe odorata</i>	Reyrgresi	■■■■□□□									x
<i>Hippuris vulgaris</i>	Lófótur	■■■■□□□									x
<i>Juncus alpinoarticulatus</i>	Mýrasef	■■■■□□□									x
<i>Juncus arcticus</i>	Hrossanál	■■■■□□□		x					x		x
<i>Juncus balticus</i>	Krakanál	■■■■□□							x		
<i>Juncus filiformis</i>	Þráðsef	■■■□□□									x
<i>Lupinus nootkatensis</i>	Alaskalúpína			x				x			x
<i>Luzula multiflora</i>	Vallhæra	■■■■□□□		x	x	x		x	x	x	x
<i>Luzula spicata</i>	Axhæra	■■■■□□□									x
<i>Lycopodium alpinum</i>	Litunarjafni	■■■□□									x
<i>Lycopodium annotinum</i>	Lyngjafni	■■■■□□				x					
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Horblaðka	■■■■□□□									x
<i>Nardus stricta</i>	Finnungur	■■■■□□□			x	x		x	x		x
<i>Omalotheca sylvatica</i>	Grájurt	■■■□									x
<i>Oxyria digyna</i>	Ólafssúra	■■■■□□□									x
<i>Phleum alpinum</i>	Fjallafoxgras	■■■■□□□		x	x			x	x	x	x
<i>Platanthera hyperborea</i>	Friggjargras	■■■■□□□									x
<i>Poa annua</i>	Varpaveifgras	■■■■□□□									x
<i>Poa pratensis</i>	Vallarsveifgras	■■■■□□□	x	x	x						x
<i>Potentilla anserina</i>	Tágamura	■■■■□□□	x								
<i>Ranunculus repens</i>	Skriðsóley	■■■□□□			x						x
<i>Ranunculus reptans</i>	Flagasóley	■■■■□□□	x								
<i>Ranunculus subborealis</i>	Brennisóley	■■■■□□□	x	x	x	x			x	x	x

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	3	4	5	6	7	8	9	34	Nátt
<i>Rhinanthus minor</i>	Lokasjóður	■■■■□□	x		x				x		x
<i>Rumex acetosa</i>	Túnsúra	■■■■□□	x	x	x			x	x	x	x
<i>Rumex longifolius</i>	Njóli	■■■■□□	x		x						x
<i>Sagina procumbens</i>	Skammkrækil	■■■■□□									x
<i>Salix alaxensis</i>	Alaskavíðir							x			
<i>Salix arctica</i>	Fjallavíðir	■■■■□□				x		x			x
<i>Salix herbacea</i>	Grasvíðir	■■■■□□						x		x	
<i>Salix lanata</i>	Löðvíðir	■■■■□□		x						x	x
<i>Salix myrsinifolia</i>	Viðja			x							
<i>Salix phylicifolia</i>	Gulvíðir	■■■■□□					x		x		x
<i>Scorzoneroidea autumnalis</i>	Skariffíll	■■■■□□	x		x	x		x	x	x	x
<i>Selaginella selaginoides</i>	Mosajafni	■■■■□□									x
<i>Sibbaldia procumbens</i>	Fjallasmári	■■■■□□									x
<i>Stellaria graminea</i>	Akurarfi	■■■■□□									x
<i>Struthiopteris spicant</i>	Skollakambur	■□						x			
<i>Taraxacum</i>	Túnfíllar	■■■■□□	x					x	x		x
<i>Trichophorum cespitosum</i>	Mýrafinnugur	■■■■□□					x				x
<i>Trifolium repens</i>	Hvítsmári	■■■■□□	x	x							x
<i>Triglochin palustris</i>	Mýrasauðlaur	■■■■□□									x
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Aðalbláberjalyng	■■■■□□				x		x		x	x
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Bláberjalyng	■■■■□□						x			x
<i>Veronica serpyllifolia</i>	Lækjadepla	■■■■□□									x
<i>Viola palustris</i>	Mýrfjola	■■■■□□							x		x

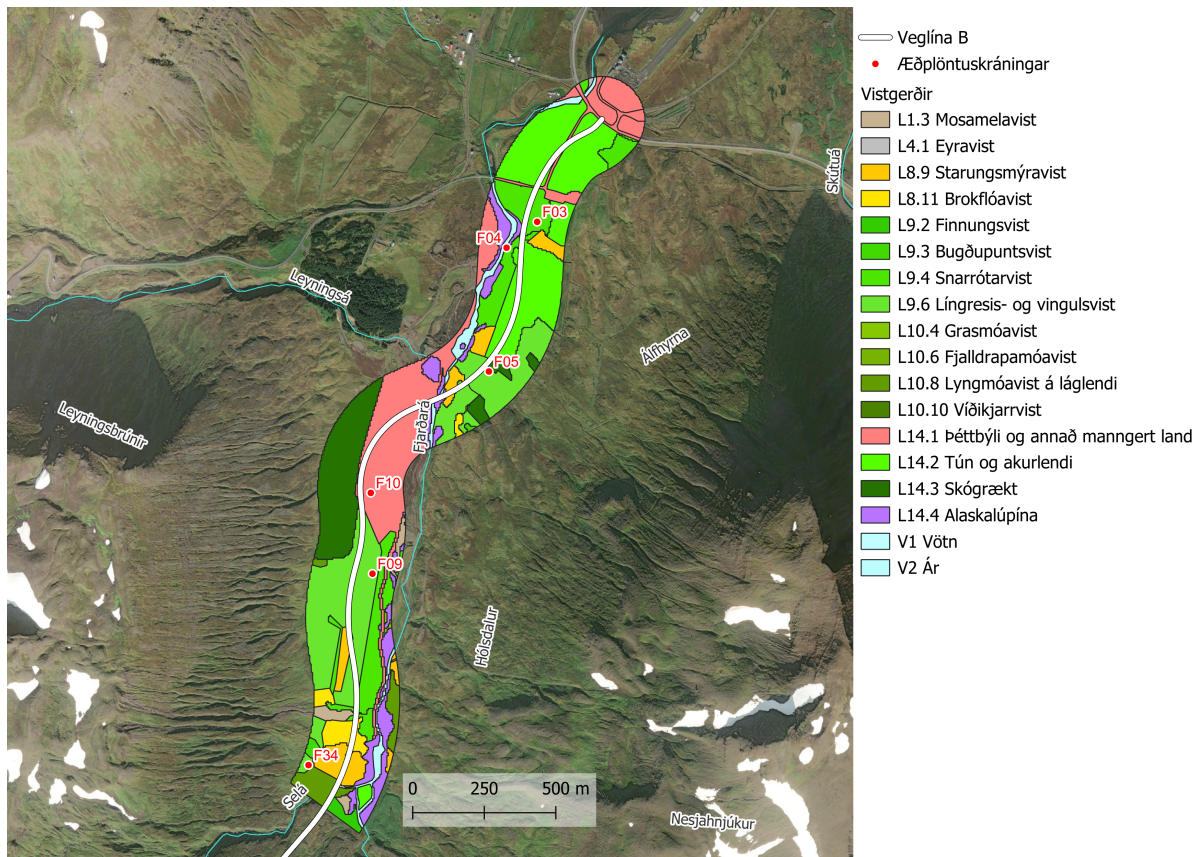
Tafla 3: Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis veglínu A í Hólsdal. Skráðar á vettvangi í punktum F03–F09 og F34 sbr. mynd 3 (sýnt sem 3-9 og 34 í töflu) auk þess sem skráningar í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar (sýnt sem Nátt í töflu) eru einnig skráðar.

3.1.2 Veglína B

Veglína B í Hólsdal fylgir veglínu A nyrst í Hólsdal en þverar síðan Fjarðará rétt sunnan við Leyningsá og liggur á flatlendi vestan árinna, yfir golfvöll Siglufjarðar að hluta.

Vistgerðir

Nyrst liggur veglínan, líkt og veglína A, um graslendi og að hluta gömul tún sem eru á framræstu landi. Sunnar þverar veglínan Fjarðará, rétt innan Leyningsár og liggur þar yfir golfvöll Siglufjarðar. Innan áhrifasvæðis veglínunnar er mest um „aðrar landgerðir“ að ræða og telst meira en helmingur áhrifasvæðisins manngert land. Lítið er um votlendi og mólendi en graslendi þekur tæplega 30 ha (Tafla 4).

Mynd 4: Vistgerðakort af veglínu B í Hólsdal, Siglufirði. Staðsetningar æðplöntuskráninga á vettvangi eru merktar á kortinu F03-F05 og F09 og F10 sbr. töflu 5.

Vistlendi og vistgerðir	Flatarmál (ha)	Hlutfall (%)
Melar og sandlendi	1,0	1,2
L1.3 Mosamelavist	1,0	1,2
Eyrrar	0,1	0,1
L4.1 Eyraavist	0,1	0,1
Votlendi	6,4	7,4
L8.9 Starungsmýravist	4,5	5,2
L8.11 Brokflóavist	1,9	2,2
Graslendi	27,2	31,2
L9.6 Língrisi- og vingulsvist	16,9	19,4
L9.4 Snarrótarvist	9,4	10,8
L9.2 Finnungsvist	0,6	0,7
L9.3 Bugðupuntsvist	0,3	0,4
Mólendi	2,6	3,0
L10.8 Lyngmóavist á láglendi	2,5	2,8
L10.4 Grasmóavist	0,1	0,1
L10.6 Fjalldrapamóavist	0,0	<0,1
L10.10 Viðikjarrvist	0,0	<0,1
Aðrar landgerðir	46,8	53,9
L14.1 Péttylí og annað manngert land	17,1	19,7
L14.2 Tún og akurlendi	16,0	18,5
L14.3 Skógrækt	8,3	9,5
L14.4 Alaskalúpína	5,4	6,2
Ferskvatn	2,8	3,3
Ár	2,8	3,3
Vötn	0,0	<0,1
Samtals	86,9	100,0

Tafla 4: Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistlenda á áhrifasvæði veglína B í Hólsdal, Siglufirði.

Tegundafjölbreytni

Veglína B liggur svipað og veglína A nyrst í Hólsdal en þverar síðan Fjarðará rétt sunnan Leyningsár og liggur þá yfir golfvallarsvæði. Það er ekki fyrr en syðst sem áhrifasvæði veglínunnar liggur um lyngmóa en alls hafa 58 tegundir æðplantna verið skráðar á svæðinu (Tafla 5). Engin skráðra æðplöntutegunda á áhrifasvæðinu eru á valista.

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	3	4	5	9	10	Nátt
<i>Achillea millefolium</i>	Vallhumall	■■■■□□	x					
<i>Achillea ptarmica</i>	Silfurhnappur	■■■□			x			
<i>Agrostis capillaris</i>	Hálingresi	■■■■□□			x			
<i>Agrostis stolonifera</i>	Skriðlíngresi	■■■■□□	x		x	x		
<i>Alchemilla alpina</i>	Ljónslappi	■■■■□□		x	x			
<i>Alchemilla filicaulis</i>	Hlíðamariustakkur	■■■■□□			x			
<i>Alchemilla glomerulans</i>	Hnoðamariustakkur					x		
<i>Alopecurus aequalis</i>	Vatnsliðagras	■■■■□□	x				x	
<i>Angelica archangelica</i>	Ætihvönn	■■■■□□		x				
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Ilmreyr	■■■■□□		x	x	x		
<i>Athyrium distentifolium</i>	Þúsundblaðarós	■■■□						
<i>Avenella flexuosa</i>	Bugðupuntur	■■■■□□			x			
<i>Bistorta vivipara</i>	Kornsúra	■■■■□□	x	x				
<i>Calamagrostis neglecta</i>	Hálmgresi	■■■■□□	x	x				
<i>Calluna vulgaris</i>	Beitilyng	■■■■□□				x		
<i>Caltha palustris</i>	Hófsóley	■■■■□□	x	x			x	
<i>Cardamine pratensis</i>	Hrafnaklukka	■■■■□□	x	x				
<i>Carex canescens</i>	Blátoppastör	■■■■□□	x	x			x	
<i>Carex lyngbyei</i>	Gulstör	■■■■□□	x	x		x		

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	3	4	5	9	10	Nátt
<i>Carex mackenziei</i>	Skriðstör	■■■■					x	x
<i>Carex nigra</i>	Mýrastör	■■■■■■	x	x	x	x	x	
<i>Cerastium fontanum</i>	Vegarfi	■■■■■■		x		x		
<i>Comarum palustre</i>	Engjarós	■■■■■■	x					
<i>Deschampsia alpina</i>	Fjallapuntur	■■■■■■				x		
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Snarrótarpuntur	■■■■■■	x	x	x	x		
<i>Epilobium sp.</i>	Dúnjurt		x	x	x			
<i>Equisetum arvense</i>	Klóelfting	■■■■■■	x					
<i>Equisetum palustre</i>	Mýrelfting	■■■■■■		x	x	x		
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Klófífa	■■■■■■	x				x	
<i>Eriophorum scheuchzeri</i>	Hrafnafífa	■■■■■■	x				x	
<i>Festuca richardsonii</i>	Túnvingull	■■■■■■		x	x	x		
<i>Festuca vivipara</i>	Blávingull	■■■■■■			x			
<i>Galium verum</i>	Gulmaðra	■■■■■■			x			
<i>Hippuris vulgaris</i>	Lófótur	■■■■■■					x	
<i>Juncus alpinoarticulatus</i>	Mýrasef	■■■■■■					x	
<i>Juncus arcticus</i>	Hrossanál	■■■■■■		x		x		
<i>Juncus balticus</i>	Krakanál	■■■■				x		
<i>Leontodon autumnalis</i>	Skariffíll	■■■■■■	x		x	x		
<i>Lupinus nootkatensis</i>	Alaskalúpína			x			x	x
<i>Luzula multiflora</i>	Vallhæra	■■■■■■		x	x	x		
<i>Nardus stricta</i>	Finnungur	■■■■■■			x	x		
<i>Omalotheca sylvatica</i>	Grájurt	■■■					x	x
<i>Phleum alpinum</i>	Fjallafoxgras	■■■■■■		x	x	x		
<i>Poa pratensis</i>	Vallarsveifgras	■■■■■■	x	x	x			
<i>Potamogeton gramineus</i>	Grasnykra	■■■■■■					x	
<i>Potentilla anserina</i>	Tágamura	■■■■■■	x					
<i>Ranunculus repens</i>	Skriðsóley	■■■■			x			
<i>Ranunculus reptans</i>	Flagasóley	■■■■■■	x					
<i>Ranunculus subborealis</i>	Brennisóley	■■■■■■	x	x	x	x		
<i>Rhinanthus minor</i>	Lokasjóður	■■■■■■	x		x	x		
<i>Rumex acetosa</i>	Túnsúra	■■■■■■	x	x	x	x		
<i>Rumex longifolius</i>	Njóli	■■■■■■	x		x			
<i>Salix lanata</i>	Loðvíðir	■■■■■■		x				
<i>Salix myrsinifolia</i>	Viðja			x				
<i>Salix phylicifolia</i>	Gulvíðir	■■■■■■				x		
<i>Taraxacum</i>	Túnfíflar	■■■■■■	x			x		
<i>Trifolium repens</i>	Hvítsmári	■■■■■■	x	x				
<i>Viola palustris</i>	Mýrfjóra	■■■■■■				x		

Tafla 5: Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis veglínu B í Hólsdal. Skráðar á vettvangi í punktum F03–F05, F09 og F10 sbr. mynd 4 (sýnt sem 3-5 og 9 og 10 í töflu) auk þess sem skráningar í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar (sýnt sem Nátt í töflu) eru einnig skráðar.

3.2 Fljót

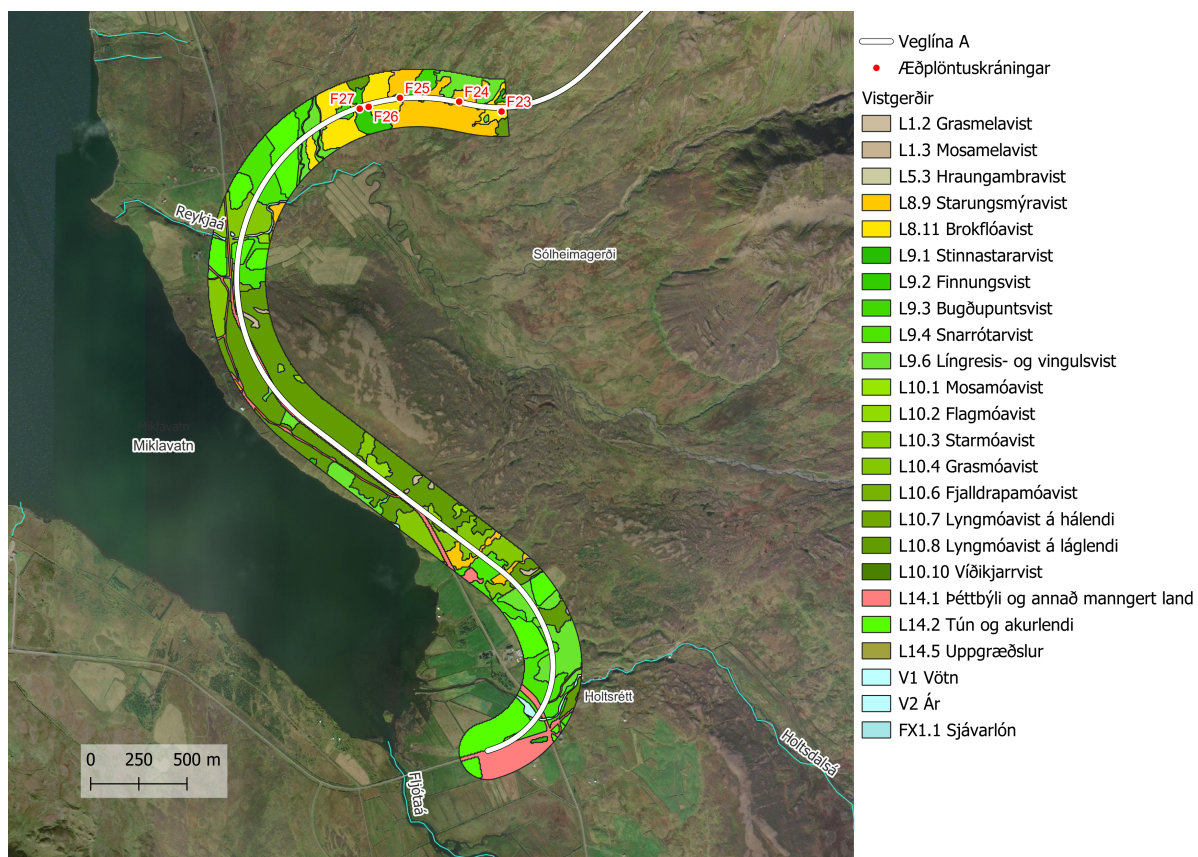
3.2.1 Veglína A

Veglína A liggur ofan Brúnastaða en vestan Brúnastaðaáss og Lambanesáss og er á þessum kafla, á löngum kafla, ekki fjarri núverandi vegi. Norðan Lambanesáss sveigir veglínan síðan til hægri, þverar Reykjaá stuttu ofan núverandi ræsis og liggur um graslendi og síðar votlendi áður en kemur að áætluðum gangamunna.

Vistgerðir

Mólendi er útbreiddasta vistgerðin á áhrifasvæði veglínu A í Fljótum (Tafla 6) en það er einkum að finna vestan í Lambanesás þar sem veglínan liggur meira og minna á eða við núverandi veg. Þegar yfir Reykjaá kemur þá tekur við ræktað land en einnig graslendi á framræstu landi, alls þekja „aðrar landgerðir“ rúmlega 30 ha meðan graslendi þekur ríflega 40 ha. Þegar veglínan nálgast fjallshlíðina liggur hún yfir votlendi, bæði starungsmýravist

og brokflóavist en alls þekur votlendi 24 ha af áhrifasvæði veglínunnar.

Mynd 5: Vistgerðakort af veglínu A í Fljótum. Staðsetningar æðplöntuskrána á vettvangi eru merktar á kortinu sem F13 og F25-F28 sbr. töflu 7.

Vistlendi og vistgerðir	Flatarmál (ha)	Hlutfall (%)
Melar og sandlendi	0,9	0,6
L1.2 Grasmelavist	0,8	0,4
L1.3 Mosamelavist	0,2	0,1
Moslendi	0,0	<0,1
L5.3 Hraungambravist	0,0	<0,1
Votlendi	24,0	15,0
L8.9 Starungsmýravist	13,4	8,4
L8.11 Brokflóavist	10,6	6,6
Graslendi	38,3	24,6
L9.4 Snarrótarvist	17,2	10,7
L9.6 Língresis- og vingulsvist	16,4	10,2
L9.2 Finnungsvist	2,2	1,4
L9.3 Bugðupuntsvist	2,1	1,3
L9.1 Stinnastaravist	0,5	0,3
Mólendi	61,4	38,3
L10.8 Lyngmóavist á láglandi	41,2	25,7
L10.4 Grasmóavist	17,5	10,9
L10.2 Flagmóavist	2,2	1,3
L10.6 Fjalldrapamóavist	0,5	0,3
L10.1 Mosamóavist	0,0	<0,1
L10.3 Starmóavist	0,0	<0,1
L10.7 Lyngmóavist á hálendi	0,0	<0,1
L10.10 Víðikjarrvist	0,0	<0,1
Aðrar landgerðir	33,6	21,0
L14.2 Tún og akurlendi	20,5	12,8
L14.1 Þéttbýli og annað manngert land	13,1	8,2
L14.5 Uppgræðslur	0,0	<0,1
Ferskvatn	1,8	1,1
Ár	1,7	1,1
Vötn	0,0	<0,1
Fjörur	0,1	<0,1
Sjávarlón	0,1	<0,1
Samtals	160,2	100,0

Tafla 6: Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistlenda á áhrifasvæði veglínu A í Fljótum.

Tegundafjölbreytni

Alls hafa 68 tegundir æðplantna verið skráðar innan áhrifasvæðis veglínu A í Fljótum (Tafla 7). Engin skráðra æðplöntutegunda á áhrifasvæðinu eru á valista en þó ber þess að geta að eggvívíblaðka og hjartafíll eru tegundir taldar í yfirvofandi hættu (Wasowicz og Starri Heiðmarsson 2019). Aðrar fágætar tegundir sem skráðar hafa verið á áhrifasvæði veglínunnar eru skrautpunktur, skollaber og sóldögg. Engin framangreindra tegunda er þó friðlýst (*Auglýsing nr. 1385/2021* 2021)

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	13	25	26	27	28	Nátt
<i>Agrostis capillaris</i>	Hálingresi	■■■■□□□				x	x	
<i>Agrostis stolonifera</i>	Skriðlíngresi	■■■■□□□		x				
<i>Alchemilla alpina</i>	Ljónslappi	■■■■□□□				x	x	
<i>Alchemilla filicaulis</i>	Hlíðamariustakur	■■■■□□□						x
<i>Alopecurus aequalis</i>	Vatnslíðagras	■■■■□□□		x				
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Ílmreyr	■■■■□□□			x	x	x	
<i>Avenella flexuosa</i>	Bugðupunktur	■■■■□□□			x	x	x	
<i>Bartsia alpina</i>	Smjörgras	■■■■□□□			x			
<i>Betula nana</i>	Fjalldrapi	■■■■□□□			x		x	

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	13	25	26	27	28	Nátt
<i>Bistorta vivipara</i>	Kornsúra	■■■■□□		x			x	
<i>Calamagrostis neglecta</i>	Hálmgresi	■■■■□□		x			x	
<i>Calluna vulgaris</i>	Beitilyng	■■■■□□				x	x	
<i>Carex bigelowii</i>	Stinnastör	■■■■□□						x
<i>Carex canescens</i>	Blátoppastör	■■■■□□	x					
<i>Carex capitata</i>	Hnappstör	■■■■□□						x
<i>Carex chordorrhiza</i>	Vetrarkvíðastör	■■■■□□		x				
<i>Carex dioica</i>	Sérbylisstör	■■■■□□						x
<i>Carex echinata</i>	Ígulstör	■■■□	x			x		
<i>Carex microglochin</i>	Broddastör	■■■□□						x
<i>Carex myosuroides</i>	Pursaskegg	■■■■□□						x
<i>Carex nigra</i>	Mýrastör	■■■■□□	x	x			x	
<i>Carex rariflora</i>	Hengistör	■■■■□□		x				
<i>Carex rostrata</i>	Tjarnastör	■■■■□□		x				
<i>Carex vaginata</i>	Slíðrastör	■■■■□□					x	
<i>Cerastium fontanum</i>	Vegarfi	■■■■□□					x	
<i>Comarum palustre</i>	Engjarós	■■■■□□		x				
<i>Corallorhiza trifida</i>	Kræklurót	■■■□						x
<i>Cornus suecica</i>	Skollaber	■■□						x
<i>Crepis paludosa</i>	Hjartafífill	■□						x
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Snarrótarpuntur	■■■■□□					x	
<i>Drosera rotundifolia</i>	Sóldögg	■■■□						x
<i>Empetrum nigrum</i>	Krækilyng	■■■■□□				x	x	
<i>Equisetum hyemale</i>	Eski	■■■■□□						x
<i>Equisetum palustre</i>	Mýrelfting	■■■■□□		x			x	
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Klófífa	■■■■□□		x			x	
<i>Eriophorum scheuchzeri</i>	Hrafnafífa	■■■■□□		x				
<i>Euphrasia frigida</i>	Augnfró	■■■■□□					x	
<i>Festuca richardsonii</i>	Túnvingull	■■■■□□		x				
<i>Festuca vivipara</i>	Blávingull	■■■■□□				x		
<i>Filipendula ulmaria</i>	Mjadjurt	■■■■□□						x
<i>Galium verum</i>	Gulmaðra	■■■■□□					x	
<i>Gentianella amarella</i>	Grænvöndur	■■■■□□						x
<i>Gentianella campestris</i>	Mariuvöndur	■■■■□□						x
<i>Hieracium sp.</i>	Undafífill	■■■■□□						x
<i>Hierochloe odorata</i>	Reyrgresi	■■■■□□					x	
<i>Hippuris vulgaris</i>	Lófótur	■■■■□□	x					
<i>Juncus arcticus</i>	Hrossanál	■■■■□□	x					
<i>Luzula multiflora</i>	Vallhæra	■■■■□□		x		x	x	
<i>Lycopodium annotinum</i>	Lyngjafni	■■■■□□						x
<i>Milium effusum</i>	Skrautpuntur	■■■□						x
<i>Nardus stricta</i>	Finnungur	■■■■□□				x	x	
<i>Neottia ovata</i>	Eggtvíblaðka	■■■□						x
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Lyfjagras	■■■■□□						x
<i>Platanthera hyperborea</i>	Friggjargras	■■■■□□		x			x	
<i>Poa nemoralis</i>	Kjarrsveifgras	■■■■□□						x
<i>Prunella vulgaris</i>	Blákolla	■■■■□□						x
<i>Ranunculus reptans</i>	Flagasóley	■■■■□□	x					
<i>Ranunculus subborealis</i>	Brennisóley	■■■■□□					x	
<i>Rumex acetosa</i>	Túnsúra	■■■■□□					x	
<i>Salix phylicifolia</i>	Gulvíðir	■■■■□□		x				
<i>Scorzoneroidea autumnalis</i>	Skarífífill	■■■■□□					x	x
<i>Selaginella selaginoides</i>	Mosajafni	■■■■□□		x			x	
<i>Taraxacum</i>	Túnfíflar	■■■■□□					x	
<i>Thymus praecox</i>	Blóðberg	■■■■□□						x
<i>Tofieldia pusilla</i>	Sýkigras	■■■■□□		x				
<i>Trichophorum cespitosum</i>	Mýrafinningur	■■■□□		x		x		
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Aðalbláberjalyng	■■■■□□				x	x	
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Bláberjalyng	■■■■□□		x		x	x	

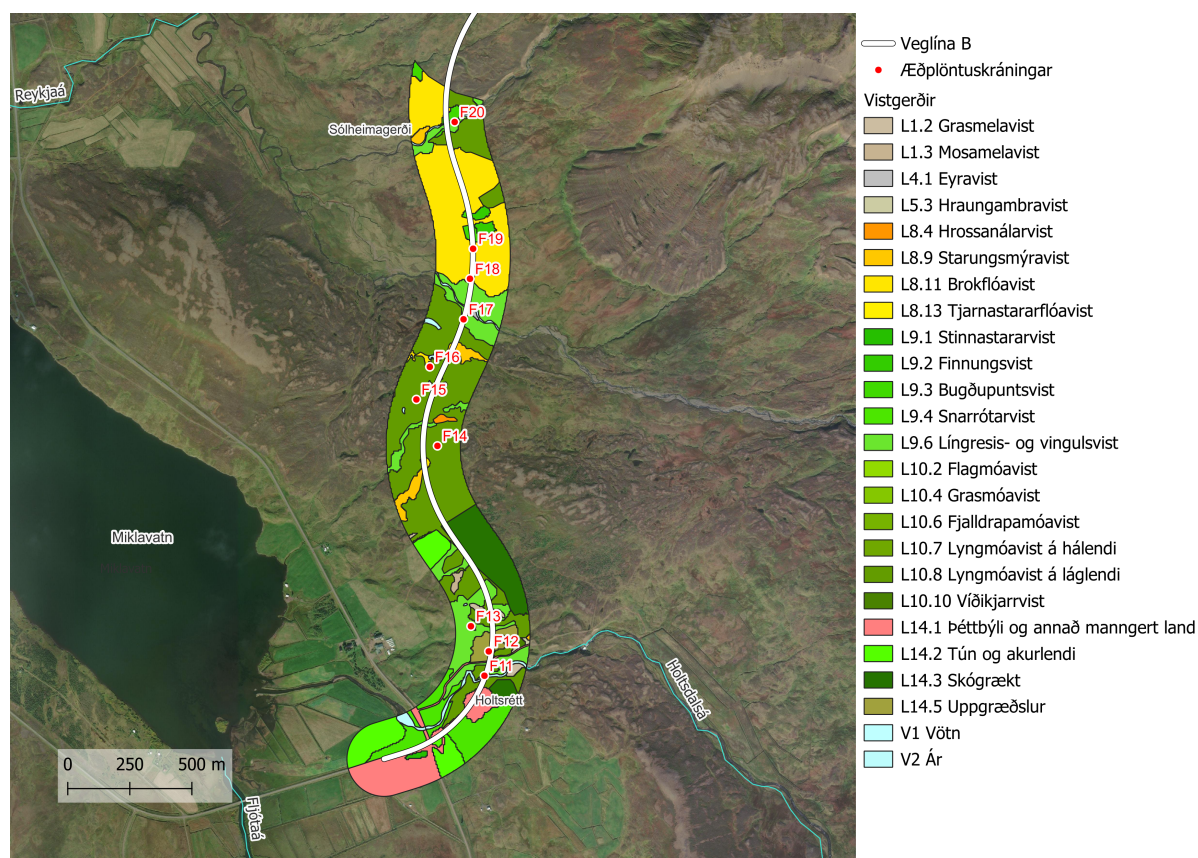
Tafla 7: Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis veglínu A í Fljótum. Skráðar á vettvangi í punktum F13 og F25-F28 sbr. mynd 5 (sýnt sem 13 og 25-28 í töflu) auk þess sem skráningar í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar (sýnt sem Nátt í töflu) eru einnig skráðar.

3.2.2 Veglína B

Veglína B liggur líkt og veglína A ofan við Brúnastaði en sveigir síðan yfir Brúnastaðaás en hún síðan þverar Hédinsfjarðardal neðarlega og Reykjaá á leið sinni að áætluðum gangamunna neðan við mynni Nautadals.

Vistgerðir

Mólendi er útbreiddasta vistgerðin á áhrifasvæði veglínu B í Fljótum (Tafla 8) og þekur það stærstan hluta Brúnastaðaáss sem veglínan liggur yfir áður en hún fer yfir graslendi næst Reykjaá. Loks fer veglínan yfir allnokkuð votlendi í aflíðandi halla á leið sinni að áætluðum gangamunna neðan við mynni Nautadals. Mólendi þekur rúmlega 30 ha af áhrifasvæðinu en u.þ.b. 20 ha þekur hvert vistlendanna fyrir sig, þ.e. votlendi, graslendi og „aðrar landgerðir“.

Mynd 6: Vistgerðakort af veglínu B í Fljótum. Staðsetningar æðplöntuskráninga á vettvangi eru merktar á kortinu sem F11-F20 sbr. töflu 9.

Vistlendi og vistgerðir	Flatarmál (ha)	Hlutfall (%)
Melar og sandlendi	0,7	0,8
L1.2 Grasmelavist	0,5	0,5
L1.3 Mosamelavist	0,2	0,3
Eyrrar	0,1	0,1
L4.1 Eyraavist	0,1	0,1
Moslendi	0,1	0,1
L5.3 Hraungambravist	0,1	0,1
Votlendi	19,9	21,1
L8.11 Brokflóavist	18,0	19,0
L8.9 Starungsmýravist	1,7	1,8
L8.4 Hrossanálarvist	0,2	0,2
L8.13 Tjarnastararflóavist	0,1	0,1
Graslendi	18,9	20,0
L9.6 Língrisi- og vingulsvist	11,1	11,7
L9.4 Snarrótarvist	5,8	6,2
L9.3 Bugðupuntsvist	1,1	1,1
L9.2 Finnungsvist	0,7	0,8
L9.1 Stinnastararvist	0,2	0,2
Mólendi	32,6	34,5
L10.8 Lyngmóavist á láglandi	32,5	34,4
L10.10 Víðikjarrvist	0,1	0,1
L10.6 Fjalldrapamóavist	0,0	<0,1
L10.7 Lyngmóavist á hálendi	0,0	<0,1
L10.2 Flágmóavist	0,0	<0,1
L10.4 Grasmóavist	0,0	<0,1
Aðrar landgerðir	20,4	21,6
L14.1 Þéttbýli og annað manngert land	7,1	7,5
L14.3 Skógrækt	6,6	7,0
L14.2 Tún og akurlendi	5,3	5,6
L14.5 Uppgræðslur	1,4	1,5
Ferskvatn	1,6	1,7
Ár	1,4	1,4
Vötn	0,3	0,3
Samtals	94,5	100,0

Tafla 8: Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistlenda á áhrifasvæði veglínu B í Fljótum.

Tegundafjölbreytni

Alls hafa 85 tegundir æðplantna verið skráðar innan áhrifasvæðis veglínu B í Fljótum (Tafla 9). Engin skráðra æðplöntutegunda á áhrifasvæðinu eru á válista og engar fágætar tegundir eru skráðar þar. Rétt er þó að benda á að rétt ofan við áhrifasvæðið, ekki fjarri áætluðum gangamunna, hafa bæði eggvívíðlaðka og hjartafífill fundist en þar skráði Hörður Kristinsson plöntur árið 2000 vegna fyrri könnunar á gróðurfari vegna s.k. Fljótaleiðar sem til skoðunar var áður en ráðist var í gerð Héðinsfjarðarganga (Halldór G. Pétursson og Hörður Kristinsson 2000).

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Nátt
<i>Agrostis capillaris</i>	Hálingresi	■ ■ ■ □ □ □	x			x			x	x		x	x
<i>Agrostis stolonifera</i>	Skriðlingresi	■ ■ ■ □ □ □	x										
<i>Agrostis vinealis</i>	Týtulíngresi	■ ■ ■ □ □ □								x		x	x
<i>Alchemilla alpina</i>	Ljónslappi	■ ■ ■ □ □ □	x			x			x			x	x
<i>Alchemilla filicaulis</i>	Hlíðamaríustakur	■ ■ ■ □ □ □										x	

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Nátt
<i>Alchemilla glomerulans</i>	Hnoðamariústakkur	■■■□□□	x						x			x	
<i>Alpecurus aequalis</i>	Vatnsliðagras	■■■□□□			x								
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Ilmreyr	■■■□□□	x						x			x	x
<i>Avenella flexuosa</i>	Bugðupunktur	■■■□□□				x			x				x
<i>Betula nana</i>	Fjalldrapi	■■■□□□	x			x							x
<i>Betula pubescens</i>	Birki	■■■□□□	x			x							x
<i>Bistorta vivipara</i>	Kornsúra	■■■□□□	x			x						x	x
<i>Calamagrostis neglecta</i>	Hálmgresi	■■■□□□								x			x
<i>Calluna vulgaris</i>	Beitilyng	■■■□□□	x			x				x			x
<i>Cardamine pratensis</i>	Hrafnaklukka	■■■□□□								x			
<i>Carex bigelowii</i>	Stinnastör	■■■□□□										x	x
<i>Carex canescens</i>	Blátoppastör	■■■□□□			x		x		x				
<i>Carex chordorrhiza</i>	Vetrarkvíðastör	■■■□□□								x			
<i>Carex echinata</i>	Ígulstör	■■□□								x		x	x
<i>Carex nigra</i>	Mýrastör	■■■□□□			x		x	x	x	x			x
<i>Carex pilulifera</i>	Dúnhulstrastör	■■□□											
<i>Carex rariflora</i>	Hengistör	■■■□□□					x					x	
<i>Carex rostrata</i>	Tjarnastör	■■■□□□					x	x	x	x			x
<i>Calamagrostis neglecta</i>	Hálmgresi	■■■□□□								x			
<i>Cerastium fontanum</i>	Vegarfi	■■■□□□	x							x		x	
<i>Coeloglossum viride</i>	Barnarót	■■■□□□										x	
<i>Comarum palustre</i>	Engjarós	■■■□□□							x	x			x
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Brönugrös	■■□□□	x										
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Snarrótarpunktur	■■■□□□										x	
<i>Dryas octopetala</i>	Holtasóley	■■■□□□	x										x
<i>Empetrum nigrum</i>	Krækilyng	■■■□□□	x			x			x	x		x	x
<i>Epilobium alsinifolium</i>	Lindadúnurt	■■■□□□										x	
<i>Epilobium palustre</i>	Mýradúnurt	■■■□□□								x			
<i>Epilobium hornemannii</i>	Heiðadúnurt	■■■□□□	x										
<i>Equisetum arvense</i>	Klóelfting	■■■□□□				x							x
<i>Equisetum hyemale</i>	Eski	■■■□□					x			x			x
<i>Equisetum palustre</i>	Mýrelfting	■■■□□□							x	x		x	x
<i>Equisetum pratense</i>	Vallelfting	■■■□□□										x	x
<i>Equisetum variegatum</i>	Beitieski	■■■□□□											x
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Klófífa	■■■□□□					x	x	x	x			x
<i>Eriophorum scheuchzeri</i>	Hrafnafífa	■■■□□□					x			x			x
<i>Euphrasia frigida</i>	Augnfró	■■■□□□	x										
<i>Festuca richardsonii</i>	Túnvingull	■■■□□□	x							x		x	x
<i>Festuca vivipara</i>	Blávingull	■■■□□□	x			x							x
<i>Galium verum</i>	Gulmaðra	■■■□□□				x						x	x
<i>Hieracium sp.</i>	Undafífill	■■■□□□	x							x		x	
<i>Hippuris vulgaris</i>	Lófótur	■■■□□□			x			x					
<i>Juncus arcticus</i>	Hrossanál	■■■□□□			x			x					
<i>Juncus balticus</i>	Krakanál	■■■□□						x					
<i>Juncus filiformis</i>	Þráðsef	■■□□□											x
<i>Juncus trifidus</i>	Móasef	■■■□□□					x						x
<i>Loiseleuria procumbens</i>	Sauðamergur	■■■□□□					x						x
<i>Lupinus nootkatensis</i>	Alaskalúpína	■■■□□□											x
<i>Luzula multiflora</i>	Vallhæra	■■■□□□	x			x			x			x	x
<i>Luzula spicata</i>	Axhæra	■■■□□□										x	x
<i>Lycopodium alpinum</i>	Litunarjafni	■■□□											x
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Horblaðka	■■■□□□								x			
<i>Nardus stricta</i>	Finnungur	■■■□□□				x			x			x	x
<i>Phleum alpinum</i>	Fjallafoxgras	■■■□□□							x	x		x	x
<i>Poa alpina</i>	Fjallasveifgras	■■■□□□										x	
<i>Poa glauca</i>	Blásveifgras	■■■□□□				x							x
<i>Poa pratensis</i>	Vallarsveifgras	■■■□□□	x										
<i>Ranunculus reptans</i>	Flagasóley	■■■□□□			x								
<i>Ranunculus subborealis</i>	Brennisóley	■■■□□□										x	x
<i>Rhinanthus minor</i>	Lokasjóður	■■■□□□	x						x				
<i>Rumex acetosa</i>	Túnsúra	■■■□□□	x									x	
<i>Sagina procumbens</i>	Skammkrækill	■■■□□□	x										
<i>Salix arctica</i>	Fjallavíðir	■■■□□□										x	x
<i>Salix herbacea</i>	Grasvíðir	■■■□□□											x
<i>Salix lanata</i>	Loðvíðir	■■■□□□							x			x	
<i>Salix myrsinifolia</i>	Viðja	■■■□□□											

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Nátt
<i>Salix phylicifolia</i>	Gulvíðir	■■■□□□							x	x		x	x
<i>Scorzoneroidea autumnalis</i>	Skariffill	■■■□□□	x						x				x
<i>Selaginella selaginoides</i>	Mosajafni	■■■□□□	x							x			x
<i>Sparganium angustifolium</i>	Trjónubrúsi	■■□□											x
<i>Sparganium hyperboreum</i>	Mógrafabrúsi	■■■□□□											x
<i>Stuckenia filiformis</i>	Þráðnykra	■■■□□□					x						
<i>Taraxacum</i>	Túnfíflar	■■■□□□							x	x		x	
<i>Trifolium repens</i>	Hvítsmári	■■■□□□	x						x				x
<i>Thymus praecox</i>	Blóðberg	■■■□□□											x
<i>Tofieldia pusilla</i>	Sýkigras	■■■□□□	x									x	
<i>Trichophorum cespitosum</i>	Mýrafinningur	■■□□□								x			x
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Aðalbláberjalyng	■■■□□□	x			x						x	x
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Bláberjalyng	■■■□□□	x			x			x	x		x	x
<i>Viola palustris</i>	Mýrfjóla	■■■□□□	x							x		x	x

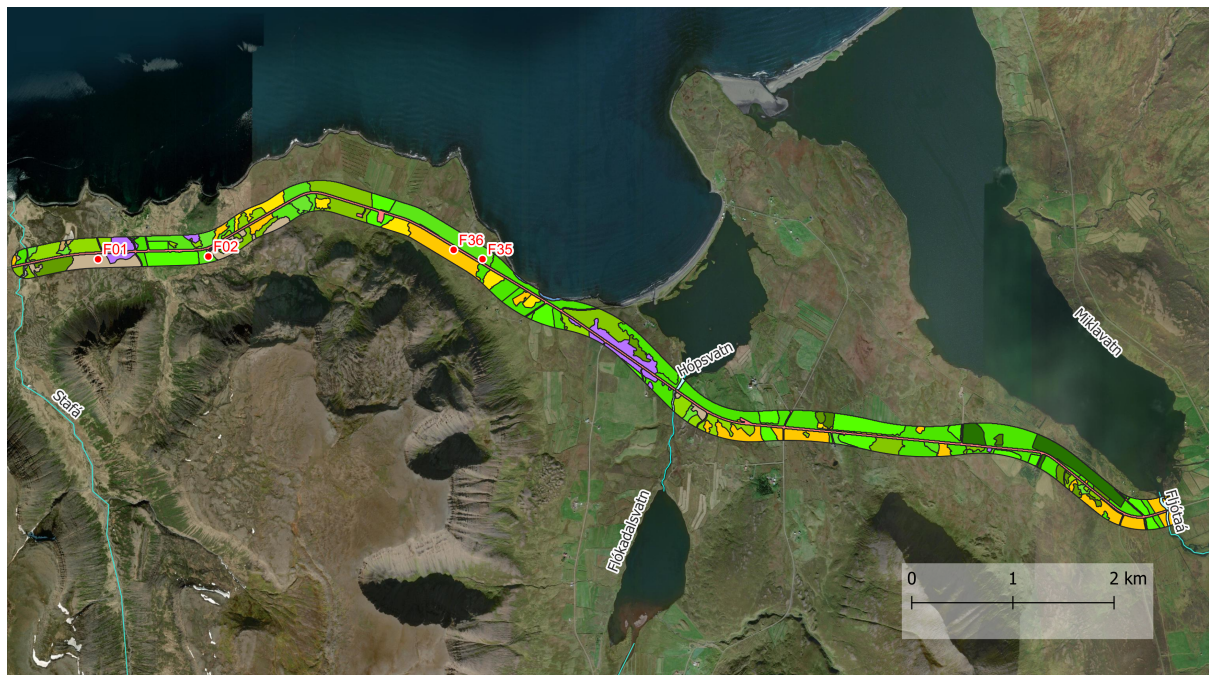
Tafla 9: Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis veglínu B í Fljótum. Skráðar á vettvangi í punktum F11-F20 sbr. mynd 6 (sýnt sem 11-20 í töflu) auk þess sem skráningar í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar (sýnt sem Nátt í töflu) eru einnig skráðar.

3.3 Stafá-Fljótaá

Gert er ráð fyrir endurbyggingu vegarins milli Stafár og Fljótaár og mun endurbyggður vegur að mestu fylgja núverandi vegi. Kortlagðar voru vistgerðir á áhrifasvæði sem tekur til 150 m til sitthvorrar hliðar vegarins eða veglínunnar þar sem ekki verður fylgt núverandi vegi.

Vistgerðir

Mesta þekju vistlenda á áhrifasvæðinu hefur graslendi sem þekur um 120 ha en „aðrar landgerðir“ koma skammt á eftir og þekja rúmlega 100 ha (Tafla 10). Mólendi þekur síðan ríflega 70 ha og votlendi um 55 ha og er það votlendi í flestum tilfellum ofan vegar.

— Veglína	L8.9 Starungsmýravist	L10.3 Starmóavist	L14.3 Skógrækt
• Æðplöntuskráningar	L8.11 Brokfloavist	L10.4 Grasmóavist	L14.4 Alaskalúpína
Vistgerðir	L9.4 Snarrótarvist	L10.8 Lyngmóavist á láglendi	V2 Ár
L1.3 Mosamelavist	L9.5 Grasengjavist	L10.10 Víðikjarrvist	F Fjöruvistir
L2.1 Moldavist	L9.6 Língrsis- og vingulsvist	L14.1 Þéttbýli og annað manngert land	
L4.1 Eyravist	L10.2 Flagmóavist	L14.2 Tún og akurlendi	

Mynd 7: Vistgerðakort af áhrifasvæði vegagerðar frá Stafá til Fljótaár. Staðsetningar æðplöntuskráninga á vettvangi eru merktar á kortinu sem F01, F02, F35 og F36 sbr. töflu 11.

Vistlendi og vistgerðir	Flatarmál (ha)	Hlutfall (%)
Melar og sandlendi	15,3	4,1
L1.3 Mosamelavist	15,3	4,1
Moldir	0,7	0,2
L2.1 Moldavist	0,7	0,2
Eyrar	0,3	0,1
L4.1 Eyravist	0,3	0,1
Votlendi	55,0	14,7
L8.9 Starungsmýravist	41,5	11,1
L8.11 Brokflóavist	13,5	3,6
Graslendi	120,8	32,3
L9.4 Snarrótarvist	81,4	21,8
L9.5 Grasengjavist	30,7	8,2
L9.6 Língresis- og vingulsvist	8,7	2,3
Mólandi	72,6	19,4
L10.4 Grasmóavist	35,0	9,4
L10.2 Flagmóavist	23,1	6,2
L10.8 Lyngmóavist á láglendi	11,2	3,0
L10.10 Víðikjarrvist	2,1	0,6
L10.3 Starmóavist	1,1	0,3
Aðrar landgerðir	106,4	28,4
L14.2 Tún og akurlendi	42,0	11,2
L14.1 Péttbýli og annað manngert land	30,6	8,2
L14.3 Skógrækt	17,4	4,7
L14.4 Alaskalúpína	16,4	4,4
Ferskvatn	2,1	0,6
Ár	2,1	0,6
Fjörur	1,0	0,3
Fjöruvistir	1,0	0,3
Samtals	374,2	100,0

Tafla 10: Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistgerða og vistlenda á áhrifasvæði endurgerðar vegarins frá Stafá til Fljótaár.

Tegundafjölbreytni

Alls hafa 71 tegund æðplantna verið skráð innan áhrifasvæðis endurgerðar vegarins milli Stafár og Fljótaár (Tafla 11). Engin skráðra æðplöntutegunda á áhrifasvæðinu er á valista og fágætustu tegundirnar sem eru skráðar eru mýraberjalyng og sóldögg.

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	1	2	35	36	Nátt
<i>Agrostis capillaris</i>	Hálíngresi	■■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Agrostis stolonifera</i>	Skriðlíngresi	■■■■□□□					x
<i>Alchemilla alpina</i>	Ljónslappi	■■■■□□□	x		x	x	
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Ílmreyr	■■■■□□□			x	x	
<i>Arabidiopsis petraea</i>	Melablóm	■■■■□□□					x
<i>Avenella flexuosa</i>	Bugðupuntur	■■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Bartsia alpina</i>	Smjörgras	■■■■□□□					x
<i>Bistorta vivipara</i>	Kornsúra	■■■■□□□		x	x		
<i>Botrychium lunaria</i>	Tungljurt	■■■■□□□					x
<i>Calluna vulgaris</i>	Beitilyng	■■■■□□□	x	x		x	
<i>Carex bigelowii</i>	Stinnastör	■■■■□□□			x		
<i>Carex capillaris</i>	Hárleggjastör	■■■■□□□					x
<i>Carex chordorrhiza</i>	Vetrarkvíðastör	■■■■□□□				x	
<i>Carex echinata</i>	Ígulstör	■■■■□□				x	
<i>Carex myosuroides</i>	Pursaskegg	■■■■□□□				x	
<i>Carex nigra</i>	Mýrastör	■■■■□□□				x	

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti	ALGENGNI	1	2	35	36	Nátt
<i>Carex norvegica</i>	Fjallastör	■■■□					x
<i>Carex panicea</i>	Belgjastör	■■■□□□					x
<i>Carex pilulifera</i>	Dúnhulstrastör	■■□□	x				x
<i>Carex rariflora</i>	Hengistör	■■■□□□				x	
<i>Carex rostrata</i>	Tjarnastör	■■■□□□		x		x	
<i>Carex vaginata</i>	Slíðrastör	■■■□□□		x			
<i>Cerastium fontanum</i>	Vegarfi	■■■□□□				x	
<i>Comarum palustre</i>	Engjarós	■■■□□□		x			
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Snarrótarpuntur	■■■□□□				x	
<i>Drosera rotundifolia</i>	Söldögg	■■□					x
<i>Dryas octopetala</i>	Holtasóley	■■■□□□	x				
<i>Eleocharis acicularis</i>	Efjuskúfur	■■□□					x
<i>Empetrum nigrum</i>	Krækilyng	■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Equisetum hyemale</i>	Eski	■■■□□□					x
<i>Equisetum palustre</i>	Mýrelfting	■■■□□□		x		x	x
<i>Equisetum pratense</i>	Vallelfting	■■■□□□					x
<i>Erigeron borealis</i>	Jakobsfífill	■■■□□□					x
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Klóffia	■■■□□□		x		x	
<i>Euphrasia wettsteini</i>	Augnfró	■■■□□□				x	x
<i>Festuca richardsonii</i>	Túnvingull	■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Festuca vivipara</i>	Blávingull	■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Galium normanii</i>	Hvítmaðra	■■■□□□	x		x		
<i>Galium verum</i>	Gulmaðra	■■■□□□			x		
<i>Hierochloe odorata</i>	Reyrgresi	■■■□□□	x				
<i>Juncus trifidus</i>	Móasef	■■■□□□				x	
<i>Leontodon autumnalis</i>	Skarífífill	■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Lycopodium alpinum</i>	Litunarjafni	■■□□	x				
<i>Lupinus nootkatensis</i>	Alaskalúpína						x
<i>Luzula multiflora</i>	Vallhæra	■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Luzula spicata</i>	Axhæra	■■■□□□					x
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Horblaðka	■■■□□□				x	
<i>Montia fontana</i>	Lækjagrýta	■■■□□□					x
<i>Nardus stricta</i>	Finnungur	■■■□□□		x		x	
<i>Ocycoccus microcarpus</i>	Mýraberjalyng	■■■□					x
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Lyfjagras	■■■□□□	x			x	
<i>Pinus contorta</i>	Stafafura						x
<i>Poa pratensis</i>	Vallarsveifgras	■■■□□□			x		
<i>Puccinellia capillaris</i>	Varpafitjungur	■■■□□					x
<i>Ranunculus subborealis</i>	Brennisóley	■■■□□□		x	x		
<i>Rhinanthus minor</i>	Lokasjóður	■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Rorippa sylvestris</i>	Flækjujurt						x
<i>Rumex acetosa</i>	Túnsúra	■■■□□□		x	x		
<i>Salix arctica</i>	Fjallavíðir	■■■□□□		x			
<i>Salix herbacea</i>	Grasvíðir	■■■□□□		x	x	x	
<i>Silene acaulis</i>	Lambagras	■■■□□□				x	
<i>Silene uniflora</i>	Holurt	■■■□□□					x
<i>Spergula arvensis</i>	Skurfa	■■□□□					x
<i>Taraxacum</i>	Túnfíflar	■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Thalictrum alpinum</i>	Brjóstagras	■■■□□□			x		
<i>Trisetum spicatum</i>	Fjallalógresi	■■■□□□				x	
<i>Thymus praeco</i>	Blóðberg	■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Trichophorum cespitosum</i>	Mýrafinnungur	■■□□□		x		x	
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Aðalbláberjalyng	■■■□□□	x	x			
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Bláberjalyng	■■■□□□	x	x	x	x	
<i>Viola palustris</i>	Mýrfjóra	■■■□□□		x	x		

Tafla 11: Æðplöntutegundir skráðar innan áhrifasvæðis endurgerðs vegar frá Stafá að Fljótaá. Skráðar á vettvangi í punktum F01, F02, F35 sbr. mynd 7 (sýnt sem 1, 2 og 35 í töflu) sbr. mynd 7 og auk þess sem skráningar í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar (sýnt sem Nátt í töflu) eru einnig skráðar.

3.4 Æðplöntur

Alls voru 160 tegundir æðplantna skráðar á áhrifasvæði veglínanna frá Stafá að Fljótaá og á veglínunum tveimur, A og B að gangamunnum milli Fljóta og Siglufjarðar. Ekki fundust friðlýstar tegundir og engar tegundanna eru á valista, tvær tegundanna, eggvívlaðka og hjartafífill eru þó taldar í yfirvofandi hættu (Wasowicz og Starri Heiðmarsson 2019).

3.5 Mosar

Mosar voru ekki skráðir á vettvangi og engar skráningar fundust í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar á áhrifasvæði veglínanna frá Stafá að Fljótaá og veglínunum tveimur, A og B að gangamunna milli Fljóta og Siglufjarðar. Skráningar í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar í þeim þremur 100 km² reitum sem svæðið tilheyrir telja 210 tegundir og er heildarlistinn birtur í viðauka B. Ein friðlýst mosategund hefur fundist á svæðinu, það er veggjaskeggi sem fannst utan áætlaðs framkvæmdasvæðis við Barð.

3.6 Fléttur

Fléttur voru ekki skráðir á vettvangi og engar skráningar fundust í gagnagrunni Náttúrufræðistofnunar á áhrifasvæði veglínanna frá Stafá að Fljótaá og veglínunum tveimur, A og B að gangamunna milli Fljóta og Siglufjarðar. Skráningar Náttúrufræðistofnunar í þeim þremur 100 km² reitum sem svæðið tilheyrir telja 60 tegundir og er engin þeirra friðlýst en heildarlistinn er birtur í viðauka B.

4 Umræður

4.1 Tegundafjölbreytni

Utanverður Tröllaskagi er þokkalega rannsakaður hvað varðar æðplöntuflóru og ber flóran merki snjóþyngsla enda var svæðið eitt hinna svokölluðu „miðsvæða“ þar sem talið var að hluti íslensku flórunnar hefði lifað af kuldaskiði ísaldar (Steindór Steindórsson 1963). Þó svo að miðsvæðakenningin teljist ólíkleg í dag þá eru sérkenni þeirra svæða sem töldust til „miðsvæðanna“ greinileg og nokkrar æðplöntutegundir landsins nær einvörðungu fundnar á snjóþyngri svæðum landsins og sumar einungis þar sem snjóþungt er á láglendi en sem dæmi um slíkar tegundir eru skollaber, skollakambur og þúsundblaðarós (Hörður Kristinsson 2015). Áhrifasvæði vegagerðar tengd gangagerð milli Siglufjarðar og Fljóta liggur um svæði sem er gott dæmi um snjóþungt, láglent svæði enda má finna dæmigerðar tegundir fyrir slík svæði. Þrátt fyrir að slíkar tegundir hafi takmarkaða útbreiðslu þá eru þær oftast en ekki tiltölulega algengar við hagfelldar aðstæður.

Sjaldæfustu æðplöntutegundirnar sem skráðar eru innan áhrifasvæðisins eru eggvívlaðka og hjartafífill. Hvorug tegundin er á valista en þær flokkast báðar sem tegundir í yfirvofandi hættu (Wasowicz og Starri Heiðmarsson 2019). Eggvívlaðka finnst einkum í kjarrlendi og hefur tegundin fundist allvíða um land en þó einkum á Vestfjörðum. Hjartafífill er hins vegar einungis að finna á utanverðum Tröllaskaga og handan Eyjafjarðar á Gjögorskaga (Flateyjarskaga). Aðrar skráðar æðplöntutegundir sem telja má sjaldgæfar eru mýraberjalyng, skollakambur, sóldögg og skrautpunktur en engin framangreindra tegunda er friðlýst.

Hugað var sérstaklega að sjaldgæfum tegundum á vettvangi auk þess sem hugað var að bakkagróðri við þau vatnsföll sem áætlað er að þvera. Hvorki fundust friðlýstar tegundir né var hægt að merkja að þveranir vatnsfalla myndu spilla bakkagróðri sem hefði sérstöðu miðað við áþekk búsvæði í nágrenninu.

Ólíklegt er að friðlýstar tegundir sé að finna á áhrifasvæði framkvæmdanna en hluti svæðisins var einnig kannaður um síðustu aldamót af Herði Kristinssyni (Halldór G. Pétursson og Hörður Kristinsson 2000) og voru þá sömu ályktanir dregnar.

4.2 Vistgerðir

Alls voru kortlagðar 24 þurrlandisvistgerðir á áhrifasvæðinu. Þær vistgerðir sem hafa hæst náttúruverndargildi eru votlendisvistgerðirnar starungsmýravist, tjarnarstararflóavist og brokflóavist. Graslendisvistgerðirnar snarrótarvist, grasengjavist og língresis- og vingulsvist hafa sömuleiðis náttúruverndargildi yfir 20 (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019) og af mólendisvistgerðum teljast víðikjarrvist og lyngmóavist á láglendi hafa hæst náttúruverndargildi. Mótvægisadgerðir við skerðingu verðmætra vistgerða gætu falið í nýtingu staðargróðurs við frágang og ekki síður að lágmarka það svæði sem ræsa þarf fram þegar farið er um votlendi.

4.3 Samanburður veglína

Hólsdalur

Veglínurnar tvær, A og B, liggja nánast eins nyrst en veglína A heldur sig austanvert í Hólsdal og þverar ekki Fjarðará fyrr nokkuð innanlega í Hólsdal. Veglína B þverar hins vegar Fjarðará rétt sunnan Leyningsár og liggur þar um golfvöllinn og síðar liggur hún um graslendi og deiglendi áður en að gangamunnum kemur. Veglína A liggur meira um mólendi og hefur áhrif á ívið meira votlendi en veglína B. Veglína B hefur hins vegar mun meiri áhrif á „aðrar landgerðir“, þ.e. golfvallarsvæðið. Erfitt er að forgangsraða veglínunum tveimur í Hólsdal byggt á náttúruverndargildi þeirra vistgerða sem þær liggja um.

Fljót

Fljótamegin liggur veglína A ofan Brúnastaða en sveigir síðan að núverandi vegi vestan undir Lambanesás og liggur ekki fjarri núverandi vegi fyrr en kemur að Reykjaá en þá þverar veglínun Reykjaá stutt fyrir austan núverandi ræsi og liggur síðan um tún og graslendi þar til hún liggur um votlend svæði þegar nálgast væntanlegan gangamunna. Veglína B liggur hins vegar hærra ofan Brúnastaða og fer yfir Brúnastaðaás áður en hún þverar Reykjaá í Héðinsfjarðardal og liggur síðan um aflíðandi votlendi á leið sinni að ætluðum gangamunna rétt neðan mynnis Nautadals. Stærð votlendis er svipuð á veglínunum tveimur þó það sé ívið meira votlendi að flatarmáli sem er innan áhrifasvæðis veglínu A miðað við veglínu B (24 ha á veglína A en 19,9 ha á veglínu B). Mólendi er áberandi á báðum veglínunum og er það einkum lyngmóavist á láglendi. Graslendi er mun meira áberandi á veglínu A og er það einkum snarrótarvist. Líkt og með samanburðinn á veglínunum tveimur í Hólsdal þá er erfitt að forgangsraða þeim út frá náttúruverndargildi þeirra vistgerða sem verða fyrir áhrifum.

Heimildir

- Auglýsing nr. 1385/2021* (2021). URL: https://adverts.stjornartidindi.is/B_nr_1385_2021.pdf (Sótt 23.09.2025).
- Council of Europe (2019). *Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats: Resolution No. 4 (1996) listing endangered natural habitats requiring specific conservation measures*. Council of Europe. URL: <https://rm.coe.int/16807469e7> (visited on 01/01/2019).
- Guðbrandur Magnússon (1964). „Flóra Siglufjarðar (Hvanneyrarhrepps)“. *Flóra. Tímarit um Íslenska grasafræði* 2, bls. 51–64.
- (1988). „Háplöntuflóra Skagafjarðarsýslu“. *Skagfirðingabók* 17, bls. 93–134.
- Halldór G. Pétursson og Hörður Kristinsson (2000). *Jarðgöng úr Siglufirði í Ólafsfjörð - Fljótaleið, jarðfræði og gróður*. NÍ-00016. Akureyri: Náttúrufræðistofnun Íslands.
- Hörður Kristinsson (2015). „Útbreiðslumynstur og aldur Íslensku flórunnar“. *Náttúrufræðingurinn* 85, bls. 121–133.
- Hörður Kristinsson og Starri Heiðmarsson (2025). *Sveppatal III: Fléttumyndandi og fléttuháðir sveppir*. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar 60. Náttúrufræðistofnun, bls. 78. DOI: 10.33112/1027-832X.60.
- Jón Gunnar Ottósson, Anna Sveinsdóttir og María Harðardóttir, ritstjórar (2016). *Vistgerðir á Íslandi*. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar 54. Rafræn útgáfa leiðrétt í maí 2018. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands, bls. 299.
- Lög um náttúruvernd nr. 60/2013* (2013). Alþingi Íslands. URL: <https://www.althingi.is/lagas/149c/2013060.html> (Sótt 30.10.2025).
- Magnússon, Sigurður H., Erling Ólafsson, Guðmundur A. Guðmundsson, Guðmundur Guðjónsson, Kristbjörn Egilsson, Hörður Kristinsson og Kristinn Haukur Skarphéðinsson (2001). *Kárahnjúkavirkjun. Áhrif Háslóns á gróður, smádyr og fugla*. NÍ-01004. Náttúrufræðistofnun Íslands.
- Náttúrufræðistofnun Íslands (2024). *Vistgerðakort Náttúrufræðistofnunar*. Náttúrufræðistofnun Íslands. URL: <https://gatt.lmi.is/geonetwork/srv/ice/catalog.search#/metadata/5c5138ae-b21c-4288-832f-e1c1d0733f3e> (Sótt 01.09.2024).
- Olga Kolbrún Vilmundardóttir, Ásrún Elmarsdóttir, Borgþór Magnússon, Guðmundur Guðmundsson, Ingvar Atli Sigurðsson, Kristinn Haukur Skarphéðinsson, Kristján Jónasson, Lovísa Ásbjörnsdóttir, Marianne Jensdóttir Fjeld, Sigmar Metúsalemsson, Starri Heiðmarsson, Sunna Björk Ragnarsdóttir, Þóra Hrafnisdóttir og Trausti Baldursson (2019). *Framkvæmdaáætlun náttúruvinnjaskrár 2018: svæðaval og ávinningur verndar*. NÍ-19008. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands.
- Steindór Steindórsson (1963). „Ice age refugia in Iceland as indicated by the present distribution of plant species“. *North Atlantic Biota and their History*. Ritstj. Áskell Löve og Doris Löve. Oxford: Pergamon Press, bls. 303–320.
- Vegagerðin (2025). *Siglufjarðarvegur og Fljótagöng (76 07-15), Stafá - Siglufjarðarvegur (76) við Siglufjörð. Matsáætlun*. Vegagerðin. URL: <https://www.vegagerdin.is/media/2025/06/matsaaetlun.pdf>.
- Wasowicz, Pawel (2020). *Annotated Checklist of Vascular Plants of Iceland*. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar 57. Garðabær: Icelandic Institute of Natural History, p. 193. DOI: 10.33112/1027-832X.57.
- Wasowicz, Pawel og Starri Heiðmarsson (2019). „A vascular plant red list for Iceland“. *Acta Botanica Islandica* 16, bls. 31–48.

Viðaukar

A Mosar skráðir í reitum 4937, 4938 og 5037 sem þekja alls 300 km² og framkvæmda-svæðið tilheyrir.

Latneskt heiti	Íslenskt heiti
<i>Amblystegium serpens</i>	Skógarytja
<i>Anastrophyllum minutum</i>	Vætuspengill
<i>Andreaea blyttii</i>	Fjallasóti
<i>Andreaea rupestris</i>	Holtasóti
<i>Aneura pinguis</i>	Fleðumosi
<i>Anthelia juratzkana</i>	Heiðahéla
<i>Antitrichia curtipendula</i>	Hraukmosi
<i>Atrichum undulatum</i>	Bylgjurandi
<i>Aulacomnium palustre</i>	Bleikjukollur
<i>Barbilophozia atlantica</i>	Holtalarfi
<i>Barbilophozia floerkei</i>	Heiðalarfi
<i>Barbilophozia hatcheri</i>	Urðalarfi
<i>Barbilophozia kunzeana</i>	Mýralarfi
<i>Barbilophozia lycopodioides</i>	Lautalarfi
<i>Barbilophozia quadriloba</i>	Vætularfi
<i>Bartramia ithyphylla</i>	Barðastrý
<i>Blasia pusilla</i>	Blettamosi
<i>Blepharostoma trichophyllum</i>	Hýmosi
<i>Blindia acuta</i>	Almosi
<i>Brachythecium latifolium</i>	Vætulokkur
<i>Brachythecium reflexum</i>	Urðalokkur
<i>Brachythecium rivulare</i>	Lækjalokkur
<i>Brachythecium salebrosum</i>	Brekkulokkur
<i>Bryoerythrophyllum recurvirostrum</i>	Ryðsokki
<i>Bryum imbricatum</i>	Barðahnokki
<i>Bryum laevifilum</i>	Þráðahnokki
<i>Bryum pallens</i>	Sytruhnokki
<i>Bryum pseudotriquetrum</i>	Kelduhnokki
<i>Bryum salinum</i>	Fjöruhnokki
<i>Bryum weigelii</i>	Dýjahnokki
<i>Calliergon giganteum</i>	Tjarnahrókur
<i>Calliergon richardsonii</i>	Flóahrólkur
<i>Calliergonella cuspidata</i>	Geirmosi
<i>Calypogeia muelleriana</i>	Laugagyrðill
<i>Campylium stellatum</i>	Mýrabrandur
<i>Cephalozia bicuspidata</i>	Vætukrýli
<i>Cephalozia pleniceps</i>	Heiðakrýli

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti
<i>Cephaloziella divaricata</i>	Urðavæskill
<i>Cephaloziella hampeana</i>	Vætuvæskill
<i>Ceratodon purpureus</i>	Hlaðmosi
<i>Chiloscyphus polyanthos</i>	Lækjalindi
<i>Cirriphyllum piliferum</i>	Engjabroddur
<i>Climacium dendroides</i>	Krónumosi
<i>Conostomum tetragonum</i>	Heiðarþófi
<i>Cratoneuron filicinum</i>	Rekjumosi
<i>Dichodontium palustre</i>	Lindaglæta
<i>Dichodontium pellucidum</i>	Vætluglæta
<i>Dicranella crispa</i>	Rákarindill
<i>Dicranella subulata</i>	Heiðarindill
<i>Dicranella varia</i>	Laugarindill
<i>Dicranoweisia crispula</i>	Kármosi
<i>Dicranum flexicaule</i>	Holtabrúskur
<i>Dicranum fuscescens</i>	Runnabrúskur
<i>Dicranum majus</i>	Fagurbrúskur
<i>Dicranum scoparium</i>	Móabrúskur
<i>Didymodon rigidulus</i>	Veggjahnubbi
<i>Diphyscium foliosum</i>	Hnotmosi
<i>Diplophyllum taxifolium</i>	Heiðaflipi
<i>Ditrichum heteromallum</i>	Skurðvendill
<i>Drepanocladus aduncus</i>	Pollalufsa
<i>Drepanocladus polygamus</i>	Fitjalufsa
<i>Encalypta rhaptocarpa</i>	Álfaklukka
<i>Eurhynchium hians</i>	Væthuspori
<i>Eurhynchium pulchellum</i>	Heiðaspori
<i>Fissidens osmundoides</i>	Vætufjöður
<i>Fontinalis antipyretica</i>	Ármosi
<i>Funaria hygrometrica</i>	Bólmosi
<i>Grimmia anomala</i>	Dílaskeggi
<i>Grimmia donniana</i>	Holtaskeggi
<i>Grimmia longirostris</i>	Dalaskoggi
<i>Grimmia montana</i>	Hlíðaskeggi
<i>Grimmia plagiopodia</i>	Veggjaskeggi
<i>Grimmia ramondii</i>	Urðaskeggi
<i>Grimmia reflexidens</i>	Jöklaskoggi
<i>Gymnomitrion apiculatum</i>	Brúnkólfur
<i>Gymnomitrion concinnum</i>	Grænkólfur
<i>Harpanthus flotovianus</i>	Lindafölvi
<i>Helodium blandowii</i>	Lindakambur
<i>Heterocladium dimorphum</i>	Móapvengur
<i>Homalothecium sericeum</i>	Klettaprýði
<i>Hygrobiella laxifolia</i>	Angamosi

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti
<i>Hygrohypnum alpinum</i>	Fjallalúði
<i>Hygrohypnum ochraceum</i>	Lækjalúði
<i>Hylocomium splendens</i>	Tildurmosi
<i>Hypnum callichroum</i>	Gjótufaxi
<i>Hypnum cupressiforme</i>	Holtafaxi
<i>Hypnum lindbergii</i>	Sytrufaxi
<i>Hypnum revolutum</i>	Melafaxi
<i>Isopterygiopsis pulchella</i>	Klettaljómi
<i>Jungermannia gracillima</i>	Laugableðla
<i>Jungermannia obovata</i>	Roðableðla
<i>Jungermannia pumila</i>	Lænubleðla
<i>Kiaeria blyttii</i>	Urðahnúskur
<i>Kiaeria falcata</i>	Lautahnúskur
<i>Kiaeria glacialis</i>	Heiðahnúskur
<i>Kiaeria starkei</i>	Dældahnúskur
<i>Leiocolea gillmanii</i>	Sytruglysja
<i>Leiocolea heterocolpos</i>	Kornaglysja
<i>Leiocolea rutheana</i>	Kelduglysja
<i>Leptobryum pyriforme</i>	Nálmosi
<i>Lescuraea incurvata</i>	Urðaleskja
<i>Lescuraea patens</i>	Gjótuleskja
<i>Lescuraea radicata</i>	Lautaleskja
<i>Lophozia bicrenata</i>	Hraunlápur
<i>Lophozia debiliformis</i>	Fjallalápur
<i>Lophozia obtusa</i>	Engjalápur
<i>Lophozia sudetica</i>	Lautalápur
<i>Lophozia ventricosa</i>	Urðalápur
<i>Lophozia wenzelii</i>	Spónlápur
<i>Marchantia polymorpha</i>	Stjörnumosi
<i>Marsupella adusta</i>	Rindagletta
<i>Marsupella brevissima</i>	Dældagletta
<i>Mnium hornum</i>	Hornaskæna
<i>Myurella tenerrima</i>	Giljareim
<i>Nardia geoscyphus</i>	Heiðanaddur
<i>Nardia scalaris</i>	Flaganaddur
<i>Oligotrichum hercynicum</i>	Skuplumosi
<i>Oncophorus elongatus</i>	Deigjuhnúði
<i>Oncophorus wahlenbergii</i>	Mýrahnúði
<i>Orthotrichum pylaisii</i>	Strandhetta
<i>Paludella squarrosa</i>	Rekilmosi
<i>Pellia neesiana</i>	Vætubleðka
<i>Philonotis fontana</i>	Dýjahnappur
<i>Plagiochila porelloides</i>	Sniðmosi
<i>Plagiomnium cuspidatum</i>	Brekkubeðill

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti
<i>Plagiomnium ellipticum</i>	Mýrableðill
<i>Plagiothecium cavifolium</i>	Holtagit
<i>Plagiothecium denticulatum</i>	Brekkuglit
<i>Pleurocladula albescens</i>	Heiðaskjanni
<i>Pleurozium schreberi</i>	Hrísmosi
<i>Pogonatum urnigerum</i>	Melhöttur
<i>Pohlia bulbifera</i>	Flagaskart
<i>Pohlia cruda</i>	Urðaskart
<i>Pohlia drummondii</i>	Heiðaskart
<i>Pohlia elongata</i>	Holtaskart
<i>Pohlia filum</i>	Lænuskart
<i>Pohlia ludwigii</i>	Lautaskart
<i>Pohlia nutans</i>	Móaskart
<i>Pohlia wahlenbergii</i>	Lindaskart
<i>Polytrichum alpinum</i>	Fjallhaddur
<i>Polytrichum commune</i>	Mýrhaddur
<i>Polytrichum formosum</i>	Kjarrhaddur
<i>Polytrichum juniperinum</i>	Jarphaddur
<i>Polytrichum piliferum</i>	Gráhaddur
<i>Polytrichum sexangulare</i>	Snæhaddur
<i>Polytrichum strictum</i>	Lóhaddur
<i>Porella cordaeana</i>	Vætusnepill
<i>Pseudobryum cinclidioides</i>	Skjallmosi
<i>Psilopilum laevigatum</i>	Skurðaskalli
<i>Pterigynandrum filiforme</i>	Voðmosi
<i>Ptilidium ciliare</i>	Móatrefja
<i>Racomitrium aciculare</i>	Lækjagambri
<i>Racomitrium canescens</i>	Hærugambri
<i>Racomitrium elongatum</i>	Fjaðurgambri
<i>Racomitrium ericoides</i>	Melagambri
<i>Racomitrium fasciculare</i>	Snoðgambri
<i>Racomitrium heterostichum</i>	Silfurgambri
<i>Racomitrium lanuginosum</i>	Hraungambri
<i>Racomitrium macounii</i>	Dalagambri
<i>Racomitrium sudeticum</i>	Urðagambri
<i>Rhizomnium magnifolium</i>	Lindafaldur
<i>Rhizomnium pseudopunctatum</i>	Heiðafaldur
<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	Urðaskraut
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	Engjaskraut
<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	Runnaskraut
<i>Rhytidium rugosum</i>	Rjúpumosi
<i>Riccardia chamedryfolia</i>	Pollabendill
<i>Sanionia orthothecioides</i>	Brekkusigð
<i>Sanionia uncinata</i>	Móasigð

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti
<i>Scapania brevicaulis</i>	Vætuleppur
<i>Scapania hyperborea</i>	Brúnleppur
<i>Scapania irrigua</i>	Mýraleppur
<i>Scapania paludosa</i>	Lindaleppur
<i>Scapania scandica</i>	Hraunleppur
<i>Scapania subalpina</i>	Ljósileppur
<i>Scapania undulata</i>	Lækjaleppur
<i>Schistidium confertum</i>	Gullinkragi
<i>Schistidium dupretii</i>	Smákragi
<i>Schistidium flexipile</i>	Holtakragi
<i>Schistidium frigidum</i>	Grjótakragi
<i>Schistidium maritimum</i>	Fjörukragi
<i>Schistidium papillosum</i>	Vörtukragi
<i>Schistidium rivulare</i>	Lækjakragi
<i>Scorpidium cossonii</i>	Lindakrækja
<i>Scorpidium revolvens</i>	Mýrakrækja
<i>Sphagnum angustifolium</i>	Gulburi
<i>Sphagnum contortum</i>	Brúnburi
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Trafburi
<i>Sphagnum flexuosum</i>	Bylgjuburi
<i>Sphagnum girgensohnii</i>	Grænburi
<i>Sphagnum obtusum</i>	Kollburi
<i>Sphagnum papillosum</i>	Vörtuburi
<i>Sphagnum riparium</i>	Sýlburi
<i>Sphagnum squarrosum</i>	Íturburi
<i>Sphagnum subnitens</i>	Fjóluburi
<i>Sphagnum subsecundum</i>	Sveigburi
<i>Sphagnum teres</i>	Bleytuburi
<i>Sphagnum warnstorffii</i>	Rauðburi
<i>Splachnum vasculosum</i>	Kúluteðill
<i>Straminergon stramineum</i>	Seilmosi
<i>Syntrichia ruralis</i>	Hæruskrúfur
<i>Tetraplodon mnioides</i>	Beinadjásn
<i>Timmia austriaca</i>	Hagatoppur
<i>Tomentypnum nitens</i>	Lémosi
<i>Tortula mucronifolia</i>	Skorusnúður
<i>Tortula obtusifolia</i>	Dvergsnúður
<i>Tritomaria polita</i>	Glæhaki
<i>Tritomaria quinquedentata</i>	Skáhaki
<i>Warnstorffia exannulata</i>	Lindakló
<i>Warnstorffia sarmentosa</i>	Roðakló

B Fléttur skráðar í reitum 4937, 4938 og 5037 sem þekja alls 300 km² og framkvæmda-svæðið tilheyrir.

Latneskt heiti	Íslenskt heiti
<i>Acarospora veronensis</i>	Brúnkríma
<i>Arthonia varians</i>	
<i>Baeomyces rufus</i>	Torfmæra
<i>Brigantiaea fuscolutea</i>	Hæðakirna
<i>Cetraria aculeata</i>	Sandkræða
<i>Cetraria islandica</i>	Fjallagrös
<i>Cetraria muricata</i>	Melakræða
<i>Cladonia arbuscula</i>	Hreindýrakrókar
<i>Cladonia bellidiflora</i>	Hreisturbroddar
<i>Cladonia borealis</i>	Skarlatbikar
<i>Cladonia carneola</i>	Tannbikar
<i>Cladonia chlorophaea</i>	Álfabikar
<i>Cladonia ecmocyna</i>	Lautabikar
<i>Cladonia furcata</i>	Mókrókar
<i>Cladonia gracilis</i>	Þúfubikar
<i>Cladonia pleurota</i>	
<i>Cladonia pocillum</i>	Torfubikar
<i>Cladonia rangiferina</i>	Grákrókar
<i>Cladonia stricta</i>	Fjallabikar
<i>Cladonia subulata</i>	Stúfbikar
<i>Cladonia turgida</i>	Digurkrókar
<i>Cladonia uncialis</i>	Gulkrókar
<i>Dermatocarpon diminuens</i>	Vætlukorpa
<i>Epilichen scabrosus</i>	Mærudoppa
<i>Lecanora polytropia</i>	Vaxtarga
<i>Lecanora rupicola</i>	Blýtarga
<i>Lepraria neglecta</i>	Mosafrikja
<i>Nephroma arcticum</i>	Kuldahverfa
<i>Ochrolechia frigida</i>	Broddskilma
<i>Ochrolechia parella</i>	Klappaskilma
<i>Parmelia saxatilis</i>	Snepaskóf
<i>Peltigera aphthosa</i>	Flannaskóf
<i>Peltigera canina</i>	Engjaskóf
<i>Peltigera kristinssonii</i>	Dældaskóf
<i>Peltigera leucophlebia</i>	Dílaskóf
<i>Peltigera malacea</i>	Mattaskóf
<i>Peltigera membranacea</i>	Himnuskóf
<i>Peltigera neckeri</i>	Blikaskóf
<i>Peltigera polydactylon</i>	Glitskóf

Framhald á næstu síðu

Latneskt heiti	Íslenskt heiti
<i>Peltigera rufescens</i>	Fjallaskóf
<i>Peltigera scabrosa</i>	Þéluskóf
<i>Pertusaria oculata</i>	Snepaskán
<i>Physcia dubia</i>	Fuglagráma
<i>Placopsis gelida</i>	Skeljaskóf
<i>Porpidia melinodes</i>	Fölvakarta
<i>Protoparmelia badia</i>	Grjótambra
<i>Pseudephebe minuscula</i>	Voðarskóf
<i>Pseudephebe pubescens</i>	Ullarskóf
<i>Psoroma hypnorum</i>	Barmbrydda
<i>Rhizocarpon geographicum</i>	Landfræðiflikra
<i>Solorina crocea</i>	Glóðargrýta
<i>Sphaerophorus globosus</i>	Móakrækla
<i>Stereocaulon alpinum</i>	Grábreyskja
<i>Stereocaulon arcticum</i>	Vikurbreyskja
<i>Stereocaulon vesuvianum</i>	Hraunbreyskja
<i>Tephromela atra</i>	Barmþekja
<i>Tremolecia atrata</i>	Dvergkarta
<i>Umbilicaria aprina</i>	Tindanafli
<i>Umbilicaria cylindrica</i>	Skeggnafi
<i>Umbilicaria hyperborea</i>	Fjallanafli
<i>Umbilicaria proboscidea</i>	Geitanafli
<i>Umbilicaria torrefacta</i>	Sáldnafi